

TYGODNIK SALWATORSKI

30.12.07 r. • PISMO PARAFII NAJSWIĘTSZEGO SALWATORA W KRAKOWIE • NR 52 (680) • Rok 14

Gwiazda

Ucichł świat w oczekiwaniu,
milczy żywioł, zwierzę, człowiek
Już czas. Czas na Boże Narodzenie.

+

Archanioł Gabriel czuwa trochę niedbale,
wparł stopę w wełnistą chmurę
w ręce dźrzyży lekko opuszczony miecz,
barokowy lęk trąca mu brew,

na ramieniu przysiadła gwiazdka złota
Skraj białej szaty drży w milczeniu.
Przepływają przez niego wieki, byty, myśli,
półprzymkniętymi powiekami kryje – wieczność.
Nad starym kartonowym pudłem z ozdobami,
Kłęcząc cerują starannie starą potarganą
Gwiazdę betlejemską – moją gwiazdę
Z kolorowych stanioli.

Już czas. Czas na Boże Narodzenie.

Katarzyna Kudlińska

ADAM GALIAK

Papieska encyklika o nadziei

Spe Salvi (2)

Również wolność jest pojmowana wyłącznie jako obietnica, w której człowiek realizuje się ku swej pełni” (n. 18)”. Jednak jak sam zauważa „obydwa te pojęcia zawierają niezwykle wybuchowy potencjał rewolucyjny” (tamże). „Pierwszym z nich jest Rewolucja Francuska jako próba ustanowienia panowania rozumu i wolności, również na sposób politycznie realny” (n.19.). Ojciec Święty odwołuje się tu do refleksji Kanta.

Drugi ma swój początek w XIX w., a swoje miejsce znajduje w myśli Karola Marksa, który „podchwycił ten wymóg chwili i z ostrością języka i myśli starał się – jak mu się wydawało – ostatecznie skierować historię ku zbawieniu – ku temu, co Kant określał mianem «królestwa Bożego»” (n. 20). Komunizm i zwycięstwo sowieckiej rewolucji – zdaniem papieża – „ukazało zarazem ewidentny fundamentalny błąd Marksa. Wskazał on bardzo precyzyjnie, w jaki sposób dokonać przewrotu. Nie powiedział jednak, jak sprawy miały się potoczyć potem. Zakładał po prostu, że wraz z pozbawieniem klasy panującej dóbr, z upadkiem władzy politycznej i uspołecznieniem środków produkcji, zrealizuje się Nowe Jeruzalem. Wówczas miały bowiem zostać zniesione wszystkie sprzeczności, człowiek i świat ostatecznie pojęliby samych siebie. Odtąd wszystko miało toczyć się samo słuszną drogą, ponieważ wszystko miało należeć do wszystkich, a wszyscy mieli chcieć dla siebie nawzajem dobra. I tak, po zwycięstwie rewolucji, Lenin przekonał się, że w pismach mistrza nie było żadnego wskazania, jak postępować” (n. 21). Jego prawdziwym błędem, wskazuje dalej papież, był materializm „człowiek nie jest bowiem tylko produktem warunków ekonomicznych i nie jest możliwe jego uzdrowienie wyłącznie od zewnątrz, przez stworzenie korzystnych warunków ekonomicznych” (tamże).

Na tak naszkicowanym tle Benedykt XVI kreśli wykład na temat prawdziwego oblicza nadziei (n. 24-31). „Prawdziwą, wielką nadzieją człowieka, która przetrwa wszelkie zawody, może być tylko Bóg – Bóg, który nas umiłował i wciąż nas miłuje «aż do końca», do ostatecznego ‘wykonało się!’ (por. J 13,1; 19,30). Kogo dotyka miłość, ten zaczyna intuicyjnie pojmować, czym właściwie jest ‘życie’” (n. 27) – czytamy. Podsumowując zaprezentowane poglądy Maxyma Wyznawcy i Augustyna, Ojciec Święty stwierdza: „człowiek ma różnorakie nadzieje, małe i większe – różne w różnych okresach życia. Czasami może się wydawać, że spełnienie jednej z tych nadziei zadowoli go całkowicie i że nie będzie potrzebował innych nadziei. W młodości może to być nadzieja na wielką i zaspokajającą miłość; nadzieja na zdobycie pozycji, odniesienie takiego czy innego sukcesu określającego przyszłe życie. Kiedy jednak te nadzieje spełniają się, okazuje się z całą wyrazistością, że w rzeczywistości to nie było wszystko. Staje się ewidentne, że człowiek potrzebuje innej nadziei, która idzie dalej. Staje się jasne, że może zaspokoić go jedynie coś nieskończonego, co zawsze będzie czymś więcej niż to, co kiedykolwiek może osiągnąć” (n. 30).

(dok. na str. 3)

Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”

Żywy pomnik Ojca Świętego

2 stycznia 2007 roku minie druga rocznica powołania przez Księdza Kardynała Stanisława Dziwisza Centrum Jana Pawła II "Nie lękajcie się!". "Dziś chcemy utrwalić pamięć o Janie Pawle II Wielkim. Pragniemy przekazać następnym pokoleniom dar, który sami otrzymaliśmy. Dlatego przystępujemy do budowy dzieła - Centrum Jana Pawła II Nie lękajcie się - pisał Ksiądz Kardynał w liście do wszystkich ludzi dobrej woli. "Głównym zadaniem Centrum będzie upowszechnianie i twórcze rozwijanie nauczania Ojca Świętego Jana Pawła II poprzez szeroko pojętą działalność naukową, edukacyjną i społeczną. Prace Centrum będą się skupiać między innymi na niesieniu pomocy osobom potrzebującym, na uwrażliwianiu na problemy współczesnej rodziny, dzieci i młodzieży, na opiece nad pielgrzymami oraz na popieraniu badań naukowych dotyczących tego wielkiego pontyfikatu."

Organami Centrum, działającego jako kościelna, publiczna osoba prawna podległa bezpośrednio Metropolii Krakowskiej, jest Rada Patronów, Rada Centrum, Komisja Nadzorująca oraz Zarząd. Zadanie Rady Patronów, której przewodniczącym jest Ksiądz Kardynał Franciszek Macharski, to wsparcie Centrum w realizacji celów nadrzędnych. Rada Centrum z prof. Andrzejem Zollem na czele to organ opiniodawczy, występujący z wnioskami dotyczącymi działalności Centrum. Kontrolowanie i nadzorowanie realizacji celów i planów Centrum jest zadaniem Komisji Nadzorującej - jej przewodniczącym jest nasz parafianin prof. Janusz Orkisz. Prezesem Zarządu, czyli organu kierowniczego podejmującego kluczowe decyzje i działania Centrum, jest ksiądz Jan Kabziński.

Centrum powstanie na tzw. białych morzach, czyli terenach po dawnych Krakowskich Zakładach Sodowych Solvay, w bezpośrednim sąsiedztwie Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łągowicach. To właśnie tam, w czasie II Wojny Światowej, pracował jako robotnik Karol Wojtyła. 27 maja 2006 Ojciec Święty Benedykt XVI podczas uroczystej Mszy św. na krakowskich Błoniach pobłogosławił kamień węgielny pod budowę Centrum. Dzień wcześniej papież Benedykt XVI modlił się z polską młodzieżą. Na to spotkanie młodzi ludzie przynieśli kamienie podpisane imieniem

i nazwiskiem, które wmurowane zostaną w fundament centrum, jako pamiątka tego symbolicznego opowiedzenia się polskiej młodzieży za Chrystusem i Ewangelią.

18 maja 2007 roku, czyli w rocznicę 87. rocznicę urodzin Jana Pawła II, miejsce budowy Centrum oraz stojący tam krzyż (powstały z elementów ołtarza, przy którym modlił się Ojciec Święty Jan Paweł II na krakowskich Błoniach w 2002 roku; ma wysokość 9 metrów i wagę blisko 3 ton) pobłogosławił Ksiądz Kardynał Stanisław Dziwisz. – "Nie lękajcie się!" Wydaje się, że w tych kilku słowach Ojciec Święty dotknął zasadniczego problemu człowieka naszych czasów, a właściwie wszystkich czasów. Egzystencji człowieka towarzyszy niepewność, wątpliwość, obawa przed przyszłością, troska o los osobisty i najbliższych. Człowiek nie jest samowystarczalny i nie odnajdzie się, zamykając się w sobie. Jan Paweł II nie poprzestał na wezwaniu, byśmy się nie lękali. Wskazał, co mamy robić, jaką mamy zająć postawę. Mamy "otworzyć na oścież drzwi Chrystusowi". Mamy otworzyć drzwi naszych serc, ale także granice wszystkich obszarów życia politycznego, społecznego, gospodarczego, kultury i cywilizacji. Mamy pozwolić Chrystusowi przemówić do człowieka, bo ostatecznie tylko On ma słowa życia wiecznego - mówił podczas homilii Ksiądz Kardynał

W tym samym dniu ogłoszony został Międzynarodowy Konkurs Architektoniczny, który wyłonić miał projektanta Centrum. Projektanci z Austrii, Chin, Danii, Holandii, Niemiec, Meksyku, Polski, Szwecji, USA i Włoch zgłosili łącznie 32 prace. Uroczyste rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 16 października 2007 roku - to także znamienna data: 29. rocznica wyboru Jana Pawła II. Sąd konkursowy nagrodził trzy prace autorstwa chińskich, polskich oraz duńskich architektów, jednak żadnej z nich nie wskazał do realizacji. Wciąż więc nie wiadomo, jaki projekt i czyjego autorstwa ostatecznie zostanie zrealizowany.

Obecnie Centrum "Nie lękajcie się" mieści się przy ul. Kanoniczej 18. Już teraz odbywają się tam wydarzenia religijne, kulturalne i naukowe - spotkania modlitewne, wystawy, koncerty, wykłady i sympozja.

oprac. Łukasz Strutyński

PIOTR TUMIDAJSKI

Wszelkie datki pieniężne na budowę Centrum można przekazywać za pomocą kart płatniczych i elektronicznych przelewów lub zwykłym przelewem na konta bankowe:

Centrum Jana Pawła II
 "Nie lękajcie się!"
 BSR
 49 8589 0006 0000 0030 4342 0001
 lub PKO BP
 33 1020 2890 0000 0178 5872

Papieska encyklika o nadziei

Spe Salvi (2)

(dok. ze str. 1)

Zdaniem papieża potrzeba „małych i większych nadziei, które dzień po dniu podtrzymują nas w drodze. Jednak bez wielkiej nadziei, która musi przewyższać pozostałe, są one niewystarczające. Tą wielką nadzieją może być jedynie Bóg, który ogarnia wszechświat, i który może nam zaproponować i dać to, czego sami nie możemy osiągnąć. Właśnie otrzymanie daru należy do nadziei” (n. 31). Papież wskazuje fundament tej nadziei. Jest nim Bóg – źródło i spełnienie wszelkiej nadziei. Jak podkreśla z naciskiem „nie jakikolwiek bóg, ale ten Bóg, który ma ludzkie oblicze i umiłował nas aż do końca: każdą jednostkę i ludzkość w całości” (tamże).

W ostatniej części swojej encykliki Benedykt XVI skupia uwagę na niektórych «miejscach» praktycznego uczenia się i ćwiczenia w nadziei (n. 32-48). Jako pierwsze wskazuje modlitwę, którą określa mianem szkoły nadziei. Píše papież: „Jeśli nikt mnie już więcej nie słucha, Bóg mnie jeszcze słucha. Jeśli już nie mogę z nikim rozmawiać, nikogo wzywać, zawsze mówię do Boga. Jeśli nie ma już nikogo, kto mógłby mi pomóc – tam, gdzie chodzi o oczekiwanie, które przerastają ludzkie możliwości trwania w nadziei – On może być dla mnie, jestem skazany na całkowitą samotność... ale modląc się nigdy nie jest całkowicie samotny” (n. 32). Dla jasności i lepszego zrozumienia swojego wykładu, Ojciec Święty odwołuje się do pisma św. Augustyna na temat Pierwszego Listu św. Jana, który definiuje w ten sposób pragnienie. Papież, swoją myśl kończy zaś refleksją: „W rozmowie z Bogiem nie można być samemu. Wobec Boga nie można być samemu. W ten sposób możemy być blisko siebie. Tak dokonują się w nas oczyszczenia, dzięki którym otwieramy się na służbę ludziom. Tak też otwieramy się na wielką nadzieję, która jest obecna w nas. Jest ona czynna również w tym sensie, że utrzymujemy świat w nadziei” (n. 34).

Wielka nadzieja musi zawsze splotać się z osobistą. W ten sposób możemy być blisko siebie. Tak dokonują się w nas oczyszczenia, dzięki którym otwieramy się na służbę ludziom. Tak też otwieramy się na wielką nadzieję, która jest obecna w nas. Jest ona czynna również w tym sensie, że utrzymujemy świat w nadziei” (n. 34). Wielka nadzieja musi zawsze splotać się z osobistą. W ten sposób możemy być blisko siebie. Tak dokonują się w nas oczyszczenia, dzięki którym otwieramy się na służbę ludziom. Tak też otwieramy się na wielką nadzieję, która jest obecna w nas. Jest ona czynna również w tym sensie, że utrzymujemy świat w nadziei” (n. 34).

Wielka nadzieja musi zawsze splotać się z osobistą. W ten sposób możemy być blisko siebie. Tak dokonują się w nas oczyszczenia, dzięki którym otwieramy się na służbę ludziom. Tak też otwieramy się na wielką nadzieję, która jest obecna w nas. Jest ona czynna również w tym sensie, że utrzymujemy świat w nadziei” (n. 34). Wielka nadzieja musi zawsze splotać się z osobistą. W ten sposób możemy być blisko siebie. Tak dokonują się w nas oczyszczenia, dzięki którym otwieramy się na służbę ludziom. Tak też otwieramy się na wielką nadzieję, która jest obecna w nas. Jest ona czynna również w tym sensie, że utrzymujemy świat w nadziei” (n. 34).

Cierpienie, zauważa papież, podobnie jak i ludzkie działanie, przynależy do egzystencji człowieka. Pochodzi ono z naszej skończoności oraz z ogromu win, które nagromadziły się w ciągu historii i jakie również obecnie narastają. Cierpienie możemy ograniczać, ale nie możemy go wyeliminować. „Zasadniczo miarę człowieczeństwa określa się w odniesieniu do cierpienia i do cierpiącego. Ma to zastosowanie zarówno w przypadku jednostki, jak i społeczeństwa. Społeczeństwo, które nie jest w stanie zaakceptować cierpiących ani im pomóc i mocą współczucia współuczestniczyć w cierpieniu, również duchowo, jest społeczeństwem okrutnym i nieludzkim. Społeczeństwo nie może jednak akceptować cierpiących i wspierać ich w cierpieniu, jeśli nie są do tego zdolne jednostki. Co więcej, jednostka nie może akceptować cierpienia drugiego, jeśli ona sama nie potrafi odnaleźć w cierpieniu sensu, drogi oczyszczenia i dojrzewania, drogi nadziei. Zaakceptować drugiego, który cierpi, oznacza bowiem przyjąć na siebie w jakiś sposób jego cierpienie, tak że staje się ono również moim” (n. 38).

Benedykt XVI podkreśla, iż człowiek jest dla Boga tak cenny, że On sam stał się człowiekiem, aby móc współcierpieć z człowiekiem, w sposób rzeczywisty – w ciele i krwi. Dlatego też w każde ludzkie cierpienie wszedł Ktoś, kto je z nami dzieli i znosi. W każdym cierpieniu jest więc odtąd obecne con-solatio, pocieszenie przez współcierpiącą miłość Boga. „Tak wschodzi gwiazda nadziei” (por. n. 38). Stąd też cierpienie z innymi i dla innych, czy cierpieć z powodu pragnienia prawdy i sprawiedliwości, bądź z powodu stawania się osobą, która naprawdę kocha – stanowi fundamentalne elementy człowieczeństwa, których porzucenie zniszczyłoby samego człowieka. Papież w tym miejscu wskazuje na nie tak dawną jeszcze, choć ostatnio zapomnianą, praktykę ofiarowania niewielkich, mniej lub bardziej uciążliwych trudów codzienności, „które wciąż na nowo na nas spadają, nadając im w ten sposób sens” (n. 40).

(dok. w kolejnym numerze Tygodnika)

Ks. Krzysztof Biros

Tygodnik Salwatorski
 Parafialna Rada Duszpasterska
 Akcja Katolicka na Salwatorze
 zapraszają
 Autorów, Czytelników i wszystkich Parafian
 NA WSPÓLNY OPLATEK
 który odbędzie się 13 stycznia (niedziela)
 - godz. 15.00 - Msza św. w kościele SS. Norbertanek
 - po Mszy św. koncert koled w wykonaniu chóru Krakowskiej Młodej Filharmonii pod dyrekcją Rafała Marchewczyka
 godz. 16.30 - wspólny oplatek

Cele ko...
 Nag...
 trum, tak aby...
 ła do jak najszerzej...
 nych darczyńców.
 Zainicjowanie ru...
 go, "żywej pamięci" Ojca Świętego
 Jana Pawła II.

Uzyskanie efektu "kuli śniegowej", tak aby pojawiły się także inicjatywy oddolne wspierające Centrum.

Pozycjonowanie Centrum

Centrum Jana Pawła II "NIE LĘKAJcie SIĘ!" w Krakowie to najważniejszy w Polsce i na świecie ośrodek żywej pamięci osoby i dzieła papieża Polaka. To duchowy Kościół Jana Pawła II.

Centrum Jana Pawła II "NIE LĘKAJcie SIĘ!" to wotum dziękczynne narodu polskiego i wszystkich ludzi dobrej woli, którym bliska była osoba i dzieło Jana Pawła II, bez względu na ich narodowość i wyznanie.

Za: www.janpawel2.pl

Wszelkie datki pieniężne na budowę Centrum można przekazywać za pomocą kart płatniczych i elektronicznych przelewów lub zwykłym przelewem na konta bankowe:

Centrum Jana Pawła II

"Nie lękajcie się!"

BSR

49 8589 0006 0000 0030 4342 0001

lub PKO BP S.A.

33 1020 2892 0000 5302 0178 5872

Firmy i osoby prywatne mają możliwość wykupienia "Cegiełki". W przyszłym Domu Jana Pawła II w widocznym miejscu, będą nazwy Firm lub nazwiska Darczyńców. Minimalna wpłata przy cegiełce to 1.500 PLN.

Więcej informacji o sposobach wsparcia tego dzieła i bieżącej działalności Centrum Jana Pawła II "Nie lękajcie się" na www.janpawel2.pl

Cele Centrum Jana Pawła II

Cel działania Centrum

Upowszechnianie i twórcze rozwijanie dziedzictwa, które pozostawił po sobie Ojciec Święty Jan Paweł II.

Promowanie duchowości, kultury i tradycji związanej z Jego Osobą, a także działalność naukowa i edukacyjna oraz pomoc potrzebującym.

Cele komunikacyjne Centrum

Nagłośnienie działalności Centrum, tak aby informacja o nim dotarła do jak najszerszego grona potencjalnych darczyńców.

Zainicjowanie ruchu masowego, "żywej pamięci" Ojca Świętego Jana Pawła II.

Uzyskanie efektu "kuli śniegowej", tak aby pojawiły się także inicjatywy oddolne wspierające Centrum.

Pozycjonowanie Centrum

Centrum Jana Pawła II "NIE LĘKAJCIE SIĘ!" w Krakowie to najważniejszy w Polsce i na świecie ośrodek żywej pamięci osoby i dzieła papieża Polaka. To duchowy Kościół Jana Pawła II.

Centrum Jana Pawła II "NIE LĘKAJCIE SIĘ!" to wotum dziękczynne narodu polskiego i wszystkich ludzi dobrej woli, którym bliska była osoba i dzieło Jana Pawła II, bez względu na ich narodowość i wyznanie.

Za: www.janpawel2.pl

Papieska encyklika o nadziei

Spe Salvi (2)

(dok. ze str. 1)

Zdaniem papieża potrzeba „małych i większych nadziei, które dzień po dniu podtrzymują nas w drodze. Jednak bez wielkiej nadziei, która musi przewyższać pozostałe, są one niewystarczające. Tą wielką nadzieją może być jedynie Bóg, który ogarnia wszechświat, i który może nam zaproponować i dać to, czego sami nie możemy osiągnąć. Właśnie otrzymanie daru należy do nadziei” (n. 31). Papież wskazuje fundament tej nadziei. Jest nim Bóg – źródło i spełnienie wszelkiej nadziei. Jak podkreśla z naciskiem „nie jakikolwiek bóg, ale ten Bóg, który ma ludzkie oblicze i umiłował nas aż do końca: każdą jednostkę i ludzkość w całości” (tamże).

W ostatniej części swojej encykliki Benedykt XVI skupia uwagę na niektórych «miejscach» praktycznego uczenia się i ćwiczenia w nadziei (n. 32-48). Jako pierwsze wskazuje modlitwę, którą określa mianem szkoły nadziei. Piszcie papież: „Jeśli nikt mnie już więcej nie słucha, Bóg mnie jeszcze słucha. Jeśli już nie mogę z nikim rozmawiać, nikogo wzywać, zawsze mogę mówić do Boga. Jeśli nie ma już nikogo, kto mógłby mi pomóc – tam, gdzie chodzi o potrzebę albo oczekiwanie, które przerastają ludzkie możliwości trwania w nadziei – On może mi pomóc. Gdy jestem skazany na całkowitą samotność... ale modląc się nigdy nie jest całkowicie samotny” (n. 32). Dla jasności i lepszego zrozumienia swojego wykładu, Ojciec Święty odwołuje się do kazania św. Augustyna na temat Pierwszego Listu św. Jana, który definiuje w nim modlitwę jako ćwiczenie pragnienia. Papież, swoją myśl kończy zaś refleksją: „W rozmowie z Bogiem modlitwa publiczna musi zawsze splatać się z osobistą. W ten sposób możemy mówić do Boga, a Bóg mówi do nas. Tak dokonują się w nas oczyszczenia, dzięki którym otwieramy się na Boga i stajemy się zdolni do służby ludziom. Tak też otwieramy się na wielką nadzieję i stajemy się sługami nadziei wobec innych: nadzieja w sensie chrześcijańskim jest też zawsze nadzieją dla innych. I jest to nadzieja czynna, w której walczymy, aby rzeczy nie zmierzały ku 'perwersyjnemu końcowi'. Jest ona czynna również w tym sensie, że utrzymujemy świat otwarty na Boga. Tylko tak pozostaje ona nadzieją prawdziwie ludzką” (n. 34).

Drugim, wskazanym przez Ojca Świętego miejscem uczenia się nadziei jest działanie i cierpienie. „Każde poważne i prawe działanie człowieka – napisze – jest czynną nadzieją. Jest nią przede wszystkim w takim sensie, że w ten sposób usiłujemy wypełnić nasze małe i większe nadzieje: wywiązać się z takiego czy innego zadania, które ma znaczenie dla dalszej drogi naszego życia; przez własne zaangażowanie przyczynić się do tego, aby świat był bardziej promienny i ludzki, i aby tak otwierały się drzwi na przyszłość. Jeżeli jednak nie oświeca nas światło wielkiej nadziei, którego nie mogą zgasić czy to małe osobiste niepowodzenia, czy to światło o znaczeniu historycznym, codzienny wysiłek, by dalej żyć i trud dla wspólnej przyszłości męczy nas albo zamienia się w fanatyzm. (...) Tylko wielka nadzieja – pewność, że na przekór wszelkim niepowodzeniom moje życie osobiste oraz cała historia są pod opieką niezniszczalnej mocy Miłości, i dzięki niej i dla niej mają sens i wartość – tylko taka nadzieja może w tym przypadku dodać jeszcze odwagi, by działać i iść naprzód. Oczywiście nie możemy «zbudować» królestwa Bożego własnymi siłami” (n. 35).

Cierpienie, zauważa papież, podobnie jak i ludzkie działanie, przynależy do egzystencji człowieka. Pochodzi ono z naszej skończoności oraz z ogromu win, które nagromadziły się w ciągu historii i jakie również obecnie narastają. Cierpienie możemy ograniczać, ale nie możemy go wyeliminować. „Zasadniczo miarę człowieczeństwa określa się w odniesieniu do cierpienia i do cierpiącego. Ma to zastosowanie zarówno w przypadku jednostki, jak i społeczeństwa. Społeczeństwo, które nie jest w stanie zaakceptować cierpiących ani im pomóc i mocą współczucia współuczestniczyć w cierpieniu, również duchowo, jest społeczeństwem okrutnym i nieludzkim. Społeczeństwo nie może jednak akceptować cierpiących i wspierać ich w cierpieniu, jeśli nie są do tego zdolne jednostki. Co więcej, jednostka nie może akceptować cierpienia drugiego, jeśli ona sama nie potrafi odnaleźć w cierpieniu sensu, drogi oczyszczenia i dojrzenia, drogi nadziei. Zaakceptować drugiego, który cierpi, oznacza bowiem przyjąć na siebie w jakiś sposób jego cierpienie, tak że staje się ono również moim” (n. 38).

Benedykt XVI podkreśla, iż człowiek jest dla Boga tak cenny, że On sam stał się człowiekiem, aby móc współcierpieć z człowiekiem, w sposób rzeczywisty – w ciele i krwi. Dlatego też w każde ludzkie cierpienie wszedł Ktoś, kto je z nami dzieli i znosi. W każdym cierpieniu jest więc odtąd obecne con-solatio, pocieszenie przez współcierpiącą miłość Boga. „Tak wschodzi gwiazda nadziei” (por. n. 38). Stąd też cierpienie z innymi i dla innych, czy cierpieć z powodu pragnienia prawdy i sprawiedliwości, bądź z powodu stawania się osobą, która naprawdę kocha – stanowi fundamentalne elementy człowieczeństwa, których porzucenie zniszczyłoby samego człowieka. Papież w tym miejscu wskazuje na nie tak dawną jeszcze, choć ostatnio zapomnianą, praktykę ofiarowania niewielkich, mniej lub bardziej uciążliwych trudów codzienności, „które wciąż na nowo na nas spadają, nadając im w ten sposób sens” (n. 40).

(dok. w kolejnym numerze Tygodnika)

Ks. Krzysztof Biros

Krakowskie Bazyliki Mniejsze

Bazylika Mniejsza OO. Franciszkanów

(dok. z poprzedniego numeru)

Powróćmy do wnętrza kościoła. Idąc wzdłuż nawy głównej, po prawej stronie dostrzeżemy barokowy portal, przez który wiedzcie wejście do kaplicy, sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej. W II poł. XIX wieku kaplica została wyodrębniona z klasztornych krużganków. W barokowym ołtarzu znajduje się obraz Matki Boskiej Bolesnej zwanej Smętną Dobrodziejką Krakowa. Obraz pochodzi z pocz. XVI wieku i jest drugim w tym miejscu. Wcześniejszy został namalowany w poł. XV wieku. Matka Boska została ukazana w asyście aniołów trzymających narzędzia Męki Pańskiej. Wizerunek zasłynął cudami, o czym świadczą liczne wota. Rozkwit kultu Matki Boskiej Bolesnej przypadł na epokę baroku. W 1850 roku podczas wielkiego pożaru obraz w sposób cudowny ocalał. Od tego czasu rozpoczęto starania o koronację wizerunku. Dopiero w 1908 roku papież Pius X wyraził zgodę na koronację, której dokonał kardynał Jan Puzyna. Obraz został ukoronowany koroną papieską, która kształtem przypomina koronę andega-weńską królowej Jadwigi. Warto dodać, że przy kaplicy od 1892 roku istnieje Arcybractwo Matki Boskiej Bolesnej. W pobliżu ołtarza znajdują się nagrobki i epitafia, między innymi manierystyczny nagrobek Jana Chrzyciela Gemmy, lekarza Zygmunta III Wazy. Pod koniec XIX wieku wewnątrz kaplicy zostało pokryte polichromią, której tematami są: sceny z życia Matki Boskiej i Męka Chrystusa. Jej autorami są Stefan Matejko i Piotr Niziński.

Po wyjściu z kaplicy podążamy w kierunku prezbiterium. Wcześniej, jeszcze przed prezbiterium, na ścianach nawy głównej wiszą dwa obrazy pędzla Władysława Rossowskiego: „Nauczanie pogan przez franciszkanów i dominikanów” oraz „Śluby zakonne Kingi i Jolanty. Stojąc przed prezbiterium warto odwrócić się, by raz jeszcze spojrzeć na witraż „Bóg Ojciec - Stań się”.

W prezbiterium stoi neogotycki ołtarz główny wykonany przez braci Stehlików, ufundowany przez Zofie Potocką. Obraz w ołtarzu namalowany przez Gerharda Flatza ukazuje „Glorię św. Franciszka w towarzystwie franciszkańskich świętych”. Ściany prezbiterium pokrył Stanisław Wyspiański polichromią. Po lewej stronie na zakończeniu prezbiterium Madonna Apokaliptyczna, w krakowskim stroju ludowym i „Caritas”, po prawej "Upadek zbuntowanych aniołów" i "Św. Michał Archanioł".

W tylnej części prezbiterium uwagę przyciąga galeria szesnastu orłów piastowskich. Z obydwu stron prezbiterium są dwa zamurowane okna z gotyckimi, kamiennymi maswerkami.

Witraże umieszczone w oknach na zakończeniu prezbiterium wykonał Stanisław Wyspiański. Artysta zamierzał wykonać

KATARZYNA KOS

witraże ukazujące wszystkie cztery żywioły, zrealizował jednak trzy: Ognia, Wody i Powietrza. Tak się stało, ponieważ artysta ukazał Ziemię na polichromii prezbiterium, w postaci kwiatów.

W prezbiterium są jeszcze dwa witraże umieszczone z obydwu stron ołtarza głównego: błogosławiona Salomea i św. Franciszek. Prezbiterium pokryte jest XIX-wiecznym sklepieniem krzyżowo-żebrowym. Na obydwu ścianach prezbiterium wiszą dwa obrazy autorstwa Władysława Rossowskiego: „Nadanie reguły franciszkanom” i „Przybycie franciszkanów do Polski”. W prezbiterium stoją neogotyckie stalle, które zdobią miniaturowe płaskorzeźby ze scenami z życia Matki Boskiej i św. Franciszka z Asyżu. Stalle wykonał brat zakonny Konrad Preisner. Między stallami, na środku posadzki znajduje się płyta upamiętniająca miejsce spoczynku bł. Salomei.

Po północnej stronie prezbiterium, między stallami, a ołtarzem została umieszczona XIX-wieczna płyta upamiętniająca miejsce spoczynku księcia Bolesława Wstydlwego. Według projektu Jana Matejki wykonał ją Walery Gadomski.

Na zakończeniu prezbiterium, po obydwu stronach ołtarza znajdują się dwie późnogotyckie płyty nagrobne: księcia Władysława i prowincjała franciszkańskiego Marcina.

Z prezbiterium udajmy się do południowego ramienia transeptu. Jego ściany również pokrył polichromią Stanisław Wyspiański. Z prawej strony umieszczono epitafium z popiersiem Jana Kochanowskiego dłuta Oskara Sosnowskiego. W jego sąsiedztwie, w pobliżu wejścia do zakrystii epitafium Wincentego Pola. Popiersie wyrzeźbił Stanisław Lewandowski.

Wejźmy do zakrystii. Składają się na nią dwie sale. Pierwsza, XIII-wieczna z gotyckim sklepieniem. Na schodach tzw. starej zakrystii został zamordowany Andrzej Tęczyński. Przez wąski korytarz przechodzi się do drugiej zakrystii, funkcjonującej od XVIII wieku. Dawniej mieściło się tutaj oratorium i skarbiec kościelny. Wyposażenie wnętrza pochodzi z XVIII wieku, natomiast polichromię wykonali Józef Mikulski i Franciszek Górski pod koniec XIX wieku. Sceny odnoszą się do św. Klary i św. Franciszka. W zakrystii wisi portret kardynała Adama Stefana Sapiehy namalowany przez Fryderyka Pautscha.

Z zakrystii powróćmy do południowego ramienia transeptu. Na zakończeniu południowego ramienia transeptu wisi XVII-wieczny krucyfik. Stąd przejdźmy do krużganków klasztornych.

Nad drzwiami prowadzącymi na krużganki została umieszczona XVII-wieczna płaskorzeźba wyobrażająca księcia Bolesława Wstydlwego, fundatora kościoła. Krużganki ufundował po

KATARZYNA KOS

1423 roku Zbigniew Oleśnicki, którego herb Dębno widnieje na jednym ze zworników gotyckiego sklepienia. W ścianie jest widoczna tablica, która upamiętnia konsekrację kościoła z 1436 roku.

Budowa krużganków trwała do 1455 roku. Obecny ich wygląd to wynik prac konserwatorskich prowadzonych na początku XX wieku. Wcześniej były przebudowywane po potopie szwedzkim i w XVIII wieku. W tym stuleciu mieściły się tutaj magazyny tytoniowe wojsk austriackich. Ojciec Alojzy Karwacki przyczynił się w dużym stopniu do przeprowadzania prac konserwatorskich. Wcześniej przebudowywane były w I poł. XVI wieku i po potopie szwedzkim.

Najbardziej interesująca w krużgankach franciszkańskich jest galeria biskupów krakowskich, której początki sięgają kanonizacji św. Stanisława w 1253 roku. Legenda głosi, że po kanonizacji św. Stanisława w 1257 roku posłowie polscy, którzy brali udział w uroczystościach, zobowiązali się do tego, że każdy krakowski ordynariusz będzie posyłał do bazyliki w Asyżu swój portret oraz 100 sztuk złota. Z powodu dużej odległości dopełnienie tego zobowiązania nie było łatwą rzeczą. Wtedy krakowscy franciszkanie postanowili wysłać do Asyżu trylokcyjną figurę św. Franciszka i dalej nie musieli ani płacić jałmużny, ani wysyłać portretów.

Nie jest wykluczone, że powstanie galerii portretów biskupich związane było z wpływami włoskimi i niemieckimi. Początkowo portrety biskupów malowano bezpośrednio na ścianie. Z najwcześniejszych 34 portretów biskupich zachowało się tylko 13. Namalował je nieznaną artystę w XV wieku. Galerię rozpoczynał wizerunek biskupa Rachelina, kończył - kardynała Fryderyka Jagiellończyka.

Wkrótce zaczęto malować portrety biskupów na deskach. Większość z nich oglądać można we wschodnim ramieniu transeptu. Jednym z nich jest XV-wieczny obraz ukazujący św. Stanisława wskrzeszającego Piotrowina. Jest to jeden z cenniejszych dzieł w franciszkańskim kościele.

Wśród portretów biskupich znaczną część zajmują także obrazy malowane na płótnie. Znajdują się w południowym i zachodnim ramieniu krużganków oraz w Sali Włoskiej usytuowanej przy wschodnim ramieniu krużganków. Od końca XVI wieku kaplica Włoska była w posiadaniu Kongregacji Włoskiej. Wcześniej na jej miejscu stała kaplica Węgierska. Wnętrze kaplicy pod koniec XVII wieku otrzymało wystrój w postaci dekoracji stiukowej. Jej autorem jest Baltazar Fontana.

Jednym z ważniejszych portretów biskupich na płótnie jest renesansowy portret biskupa Piotra Tomickiego namalowany przez Stanisława Samostrzelnika. Obraz oddziaływał na portrety biskupie powstające w późniejszych latach. Inne portrety, również o wysokich walorach artystycznych, to na przykład: bpa Piotra Gamrata, bpa Jana Latalskiego, bpa Andrzeja Zebrzydowskiego, bpa Filipa Padniewskiego, bpa Piotra Myszkowskiego, kardynała Je-

rze go Radziwiłła, bpa Andrzeja Trzebieckiego. Ten ostatni wyróżnia się okazałą oprawą architektoniczną. Portret przypuszczalnie namalował Daniel Schultz. Portret bpa Kajetana Sołtyka również otrzymał oprawę architektoniczną. Obraz prawdopodobnie jest autorstwa Franciszka Smuglewicza. Kolejny: portret kardynała Jana Aleksandra Lipskiego pędzla Szymona Czechowicza.

Na krużgankach franciszkańskich oprócz malowanych wizerunków biskupów są także malowidła ściennie o innej tematyce. Z I poł. XV wieku pochodzą malowidła „Chrystus w tłoczni mistycznej”, „Stygmatyzacja św. Franciszka”, „Zwiastowanie”. Z XVI wieku pochodzi namalowane blisko wyjścia z krużganków „Ukrzyżowanie” oraz późnogotycka scena ukazująca Matkę Boską z dziećmi, św. Annę z Marią oraz fundatorem.

Bardzo interesująca jest, niestety zachowana fragmentarycznie, scena walki św. Jerzego ze smokiem. Znajduje się w południowym ramieniu krużganków, nad wejściem do kaplicy św. Elijusza.

W obrębie krużganków była jeszcze jedna kaplica, św. Klary. Była usytuowana w zachodnim ramieniu krużganków. Pozostałością po niej jest okno, w którego miejscu niegdyś było wejście do kaplicy.

Na krużgankach franciszkańskich zobaczyć można również nagrobki, epitafia i tablice pamiątkowe. Między innymi tablica upamiętniająca profesorów wyższych uczelni lwowskich, zamordowanych przez hitlerowców w 1941 roku, tablica ku czci franciszkanów pomordowanych w czasie drugiej wojny światowej. W murach krużganków odnaleźć można także tablicę upamiętniającą o. Alojzego Karwackiego. Spośród nagrobków na uwagę zasługuje XVII-wieczny nagrobek Gabriela Franciszka Stokowskiego.

Z krużganków wyjdźmy przez wschodnią, XVIII-wieczną kruchtę. Jaj szczyt wieńczą trzy figury, personifikujące trzy cnoty: Czystości, Miłosierdzia i Pokory. Z tego miejsca widoczna jest umieszczona na ścianie absydy kościoła mozaika wyobrażająca św. Franciszka z Asyżu. Wykonał ją Tadeusz Popiel.

Z kościołem franciszkanów związani byli święci i błogosławieni. Do grona wyżej wymienionych należy jeszcze św. Maksymilian Kolbe, kanonizowany w 1982 roku przez papieża Jana Pawła II. Związany był z krakowskim klaszturem dominikańskim w latach 1919-1922. W 1919 roku, w kaplicy Matki Boskiej Bolesnej odprawił swoją pierwszą mszę św. w ojczyźnie. Święty Maksymilian Kolbe założył także Stowarzyszenie Milicji Niepokalanej, zatwierdzone przez kardynała Adama Stefana Sapiechę. W 1922 roku zaczął wydawać pismo „Rycerz Niepokalanej”. W 1922 roku opuścił Kraków, ale w dalszym ciągu utrzymywał kontakt z krakowskimi franciszkanami.

Bazylika Mniejsza pw. Św. Franciszka z Asyżu jest kościołem wyjątkowym. Świadczy o tym jego niezwykle ciekawa historia. Zespół klasztoru OO. Franciszkanów zawiera liczne, wysokiej klasy dzieła sztuki. Lecz nie tylko one stanowią o jego wysokiej pozycji wśród krakowskich kościołów. Decydują o niej w dużym stopniu postacie świętych i błogosławionych, którzy byli związani z krakowskimi franciszkanami.

Katarzyna Kos

Bibliografia:

- M. Rożek, Święte miejsca Krakowa, Kraków 2007, s. 91 – 105.
- M. Rożek, Przewodnik po zabytkach Krakowa, Kraków 2006, s. 247 – 255.
- M. Rożek, Leksykon kościołów Krakowa, Kraków 2003, s. 47 – 49.
- M. Rożek, Polonica w kościołach Rzymu, Rzym 1991, s. 48 – 50.
- J. Zinkow, Krakowskie podania, legendy i zwyczaje, Kraków 2007, s. 146 – 147.
- O. Prowincjał Feliks Stasica, Przewodnik po bazylice OO. Franciszkanów w Krakowie, Kraków 1987.

Otwarcie Szlaku Papieskiego w Milówce

W słoneczną niedzielę poprzedzającą rocznicę wyboru Jana Pawła II - 14 października 2007 r. - został otwarty w Milówce na żywiecczyźnie Szlak Papieski.

Ks. Karol Wojtyła przebywał w Milówce zapewne wiele razy, gdy chodził szlakami ziemi żywieckiej. Księża z tamtego czasu wspominali, że odwiedzał ich, kiedy wędrował na Halę Lipowską.

Pierwszą udokumentowaną wędrowkę odbył w lutym 1958 r. razem z kilkusobową grupą ze Środowiska. Udali się wtedy szlakiem zielonym z Milówki przez Halę Boraczą na Halę Lipowską.

Wiemy, że w schronisku na Hali Lipowskiej przebywał od 9 do 12 lutego na kursie narciarskim. Tam też odprawiał Mszę Świętą. O

tym pobycie wiadomość przekazała Maria Bucholc w "Zapisie drogi", która z dużym trudem brnąć przez zasypane śnieżne, dołączyła się do grupy. Może i ta przygoda podsunęła Księdzu Wojtyłemu myśl, którą zapisał w pamiętniku innej uczestniczki, Marii Kiwerskiej - "W górach chodź zawsze tak, aby nie gubić znaków - Wujek".

Tego samego roku Ks. Prof. Wojtyła wziął udział w prymicach swego studenta, ks. Stanisława Dziedzica, które odbyły się 5 lipca 1958 r. Wtedy również wygłosił kazanie prymicyjne. Potem przybył jako biskup, aby udzielić Bierzmowania 1 i 2 lipca 1961 r. (ponad 1200 osobom).

W roku milenijnym (1 grudnia 1966 r.) Arcybiskup Karol Wojtyła poprowadził pogrzeb zmarłego proboszcza, ks. Tadeusza Gergovicha. Na plebanii w Milówce Kardynał Wojtyła zatrzymał się kolejno dnia 1 stycznia 1973 r. po Mszy św. odprawionej w tworzącej się w niezwykle trudnych okolicznościach parafii w Ciścu. W tym samym roku 4 czerwca przybył na spotkanie księży rocznika 1967.

Dwa razy Kardynał Wojtyła odwiedził Milówkę w 1975 r. Najpierw 18 maja, kiedy udzielił święceń kapłańskich trzem diakonom z Milówki, Ciśca i z Ujsół, co upamiętnia do dnia dzisiejszego figura Chrystusa Dobrego Pasterza z tablicą informacyjną na tere-

ARCHIWUM KS. PRALATA STEFANA MISIŃCA

nie przykościelnym, oraz dnia następnego (19 maja), kiedy uczestniczył w zjeździe koleżeńskim rocznika 1966.

Kard. Karol Wojtyła zaplanował wizytację kanoniczną na początek października 1978 r., ale ona nie doszła do skutku, ponieważ po śmierci Jana Pawła I wyjechał na konklawe do Rzymu.

Jest więc wiele związków Milówki z Ojcem Świętym, które czekały na upamiętnienie. Nie trzeba było przekonywać parafii i gminy, aby godnie zaznaczyć tę obecność na ich terenie.

Na rozpoczęcie uroczystości miejscowy proboszcz, ks. Prłat Józef Nędza, przywitał wszystkich zgromadzonych, wymieniając imiennie wielu przybyłych gości spoza Milówki.

Wierni wypełnili dużą i pięknie odnowioną świątynię Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Podniosły i gromki śpiew podtrzymywała miejscowa orkiestra. Mszę Św. o beatyfikację Jana Pawła II odprawił piszący te słowa. Po jej zakończeniu, uczestnicy przeszli na plac przykościelny i zgromadzili się przy wielkim głazie z papieskim krzyżem, usytuowanym przed wejściem do kościoła. Po odsłonięciu i poświęceniu kamienia znaczącego początek Szlaku Papieskiego w Milówce, zebraniem pokazała się tablica upamiętniająca daty pobytów przyszłego Papieża na tym terenie.

Podczas uroczystości poświęcenia przemówili do zebranych wójt gminy Milówka i dyrektor Gminnego Domu Kultury, który z ramienia gminy organizował całą uroczystość. Prezes Fundacji "Szlaki Papieskie", Urszula Własiuk, wprowadziła w historię wędrowek Kardynała Wojtyły na tym terenie, a także podkreśliła znaczenie włączenia Milówki we wspólnotę miejscowości w Worku Raczańskim, które wcześniej upamiętniły u siebie Jego obecność.

Montaż słowno-muzyczny przygotowała młodzież z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Milówce, której powierzono opiekę nad utrzymaniem porządku na Szlaku Patrona na terenie gminy.

Śpiewał zespół folklorystyczny "Wierchy", natomiast pieśni oazowe i młodzieżowe zaprezentował zespół instrumentalno-muzyczny "Albatus" z Żywca.

Wśród grup regionalnych barwą strojów wyróżniały się członkinie Koła Gospodyń Wiejskich, które też zadbały o przygotowanie posiłku dla gości.

KS. PRALAT STEFAN MISIŃC

Uroczystość przebiegała w rodzinnej atmosferze, ciepłej, mimo dokuczliwego jesiennego zimna. Wokół poświęconego kamienia uczestnicy trwali długo na rozważaniu przekazanych - zarówno w słowie, jak i w śpiewie - wiadomości.

Ks. Pralat Stefan Misiniec

Napis na głazie:

*„SURSUM CORDA” Książd Karol Wojtyła
Biskup i Kardynał Metropolita Krakowski
był z posługą duszpasterską w Milówce w latach
1958, 1961, 1966, 1973, 1975*

*9 lutego 1958 r. wyruszył stąd na wycieczkę zimową na Hale
Lipowską*

*Cześć, miłość i wdzięczność Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II
składają mieszkańcy Milówki*

Ave Maria
- album z muzyką
maryjną, w wyko-
naniu Ewy War-
ty-Śmietany z
akompaniamentem organowym
Witolda Zalew-
skiego.

Płyta wyda-
na przez Krakow-
skie Bractwo Kur-

kowe z okazji „55 lecia kapłaństwa i 27 lat posługi duszpasterskiej dla Bractwa Księdza Infulata Jerzego Bryły”. Całość nagrana została w naszym kościele w ubiegłym roku.

Płytę w cenie 30 zł można nabyć w zakrystii po Mszach świętych.

Przegląd prasy

150 tysięcy wiernych, jeden biskup, ok. 150 księży, 6 dekanatów i 42 parafie – to dane statystyczne dotyczące kościoła katolickiego w Szwecji. O tamtejszej mentalności, religijności oraz o szwedzkiej polonii możemy przeczytać w artykule zamieszczonym w tygodniku „Niedziela” – „Spojrzenie na Szwecję”.

Artykuł jest wywiadem przeprowadzonym z ks. dr. Mariuszem Chamarczukiem – przełożonym polskiej wspólnoty salezjańskiej w Szwecji. Z perspektywy dziesięciu lat, które spędził w tym skandynawskim kraju, ocenia on Szwedów jako naród o wysokim stopniu zlaicyzowania. Jak mówi – jest to efektem długoletniej indoktrynacji mającej stworzyć nowoczesne państwo świeckie. Religia jest postrzegana raczej jako coś wstydlivego, pozostającego w świecie fantazji, może nawet śmiesznego. W szkole prowadzony jest przedmiot zwany religioznawstwem i ma on charakter synkretyzmu religijnego, przedstawiając suche informacje. Religia nie jest traktowana jako wartość nadająca sens życiu, ważniejszy jest racjonalizm, ekonomia i praktyczne umiejętności pozwalające funkcjonować we współczesnym świecie.

Model rodziny w Szwecji bardzo przypomina ten powszechny w państwach zachodniej Europy. Małżeństwa nie trwają długo, a poza tym - według prawa - są zrównane z tzw. „wolnym związkiem”. Para ma zazwyczaj tylko jedno lub dwoje dzieci. Jednak – jak zaznacza ks. Chamarczuk – w Szwecji funkcjonują także „zdrowe małżeństwa”, które „budują swój związek na Dekalogu”.

Kościół katolicki w Szwecji został zrównany prawnie z innymi związkami wyznaniowymi dopiero w roku 2000 i utrzymywany jest z podatków płaconych na ten cel przez katolików. Najwięcej wiernych jest w dużych miastach, takich jak np. Sztokholm, Goteborg i Malmo.

Jak mówi ksiądz Chamarczuk – „Kościół katolicki w Szwecji stanowi wielką mozaikę, składającą się z ok. 70 różnych narodowości”. Przybysze z Polski stanowią bardzo silny trzon tej grupy – „Nie ma parafii katolickiej, w której nie angażowali by się Polacy”. Nasi rodacy są cenieni przez Szwedów za pracowitość, rzetelność i profesjonalizm, w związku z czym nie jest im tam trudno znaleźć pracę. „Jeżeli ktoś ma odpowiednie przygotowanie zawodowe, ambicję, silną wolę, chce uczciwie pracować i znajdzie pracodawcę, który zatrudni go w sposób legalny, to bardzo szybko mu się powiedzie” – twierdzi ks. Chamarczuk.

oprac. Magda Łasak

Ks. I. Skubiś, L. Dudkiewicz: Spojrzenie na Szwecję. Wywiad z ks. dr. Mariuszem Chamarczukiem, Niedziela nr 50, 16 grudnia 2007

Kraków jest drugim po Wrocławiu miastem, które zostało opracowane w serii przewodników multimedialnych "interguide" wydawanych na płytach CD. Przewodnik zawiera 2700 profesjonalnie wykonanych zdjęć zabytków i zakątków miasta oraz jego okolic m.in. Niepołomic, Wieliczki, Lanckorony i Wadowic. Teksty opracowano w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej, a informacje posegregowano tematycznie. Multimedialny przewodnik można zakupić w zakrystii po promocyjnej cenie 30 zł.

Dojrzałość religijna młodych artystów (cz. II)

Najlepszym podsumowaniem będzie stwierdzenie, że do argumentów za patologią osobowości ludzi twórczych należy podchodzić z ostrożnością. Nasilenie cech patologicznych u ludzi twórczych jest zapewne podobne jak w przypadku ludzi nietwórczych, gdyby z większą dokładnością badać osobowości przeciętne. Na obecnym etapie badań trzeba stwierdzić, że "dowody na powiązanie pomiędzy twórczością a psychopatologią mogą jednakże budzić wątpliwości. Z całą pewnością wielu twórców doświadczało zaburzeń natury psychicznej. Tak samo zresztą jak i wiele osób nie będących twórcami. Udowodnienie istotnie większej proporcji tego typu osób wśród pierwszej grupy jest bardzo trudne. Wysoki wskaźnik chorób psychicznych i nerwic notowany przez badaczy może budzić, zważywszy na sposób gromadzenia danych, uzasadnione wątpliwości. Pochodzą bowiem one z materiałów biograficznych, które nawet w wypadku oceniania przez przeszkolonych sędziów, nie są w pełni wiarygodne. Należy bowiem wziąć pod uwagę skłonność biografów do ożywiania swego dzieła, stąd być może uwypuklanie, koloryzowanie pewnych niebanalnych, nietypowych zachowań. Te ostatnie zresztą łatwiej utrwalają się w pamięci, stąd też i relacje współczesnych - na których opiera się autor biografii - mogą zawierać wiele tego rodzaju materiału. Ponadto, dziwactwa nie świadczą jeszcze o chorobie. Nikt nie jest od nich wolny".

2. Dojrzałość osobowościowa

Syntetyczna analiza dotycząca religioznawstwa, teorii sztuki, filozofii sztuki i psychologii, prowadzi do wniosku, że osobowość artysty stanowi pewnego rodzaju kontinuum, którego krańce stanowią osobowość samorealizująca się i osobowość neurotyczna z potencjalną zdolnością do samourzeczywistnienia. Przy analizie osobowości artystów za najistotniejsze cechy przyjęto dwie: transgresyjność i atrybucja negatywna. Transgresyjność to cecha osób twórczych o dużej wyobraźni, którzy potrafią przekraczać wszelkie granice ludzkich możliwości, czyli postępować niezależnie od uwarunkowań zewnętrznych; jest to więc rodzaj zasilania emocjonalnego o dużej sile sympatycznej przy równoczesnym dostrzeganiu zła i brzydoty, a więc prawdy w jej tragicznych wymiarach. Atrybucja negatywna mówi o zdolności artystów do odczuwania i przeżywania piękna, mimo doświadczania totalnej absurdalności rzeczywistości oraz własnych zachowań (permisywnych, labilnych, ambiwalentnych, autodestrukcyjnych, itd.).

Badania pokazały, że osoby samourzeczywistniające się lepiej oceniają rzeczywistość. Ludzie samourzeczywistniający się potrafią łatwiej odróżnić to, co konkretne i idiograficzne od

tego, co pospolite i abstrakcyjne. Świat nieznan i zły nie stanowi dla nich zagrożenia. Osoby te nie tylko tolerują to, co jest niestrukturalizowane, ale nawet lubią. W związku z akceptacją samego siebie oraz akceptacją innych (dalsza konsekwencja samoakceptacji) pozostaje brak postawy obronnej, racjonalizacji oraz

skrajna niechęć do udawania, maskowania, obłudy, zuchwalstwa i pozerstwa.

Wydaje się, że kryteria dojrzałości osobowościowej są w pewnym stopniu kompatybilne w stosunku do wyróżnionych cech artystów:

- autonomiczność myśli, dążeń, decyzji (autonomia funkcjonalna jako względna niezależność od uwarunkowań biologiczno-popędowych),

- allocentryzm uwzględniający realizację własnych potrzeb podmiotu (odpowiednia struktura uczuć: submisja - dominacja, zasada przyjemności - rzeczywistości, organizacja emocji, samokontrola, umiejętność przeżywania frustracji),

- poprawny wgląd w siebie (realna samoocena: uwzględnienie istnienia mechanizmów obronnych tj. racjonalizacji, projekcji, działań upozorowanych, represji i autoironii).

Można powiedzieć, że przynajmniej dwa z wyróżnionych kryteriów odnoszą się do osobowości artystów, tzn. w stopniu zdecydowanym autonomia wiąże się z transgresją, a poprawny wgląd w siebie z cechą atrybucji negatywnej, która uwzględnia w ocenach poznawczo-decyzyjnych "ciemną stronę osobowości". Pewne wątpliwości można mieć w stosunku do drugiego punktu, gdyż koncentracja na własnych przeżyciach może dyskredytować ważność drugiego człowieka.

Wydaje się, że zestawiając cechy dojrzałości prezentowane przez Instytut Badań nad Osobowością na Uniwersytecie w Berkeley z cechami artystów, można mówić o istnieniu pewnej korelacji. Na szczególną uwagę zasługuje jedna cecha: umiejętność radzenia sobie w ciągle zmieniającym się środowisku, gdzie zło, grzech, bezsens, chaos oraz kicz stanowią osnovę doświadczenia ludzkiego. Wydaje się, że cecha ta stanowi istotny element pozostałych i decyduje o poprawnym funkcjonowaniu jednostki (problem radzenia sobie w sytuacjach trudnych i nieprzewidywalnych, jako szczególnego rodzaju zadanie osób twórczych, można uważać za najbardziej podstawowy).

Osobowość człowieka jest analizowana we współczesnej psychologii pod kątem szeroko rozumianej twórczości, której zasadniczymi cechami są wolność, autonomia i oryginalność, a w mniejszym stopniu dobre przystosowanie. Istotnym motywem ludzkich działań jest twórczość, której zasadniczym wymiarem jest szczególnie zintensyfikowana celowość. Bez przewidywania przyszłości, bez wyraźnej celowości, osoba nie będzie osobą twórczą: "biorąc pod uwagę możliwości człowieka, sformułujemy sens osobowości następująco: organizacja osobowości ma na celu opanowanie przyszłości za pomocą czynności twórczych. Wszelkie inne funkcje albo mają charakter pomocniczy, albo też stanowią odchylenie od normalnego funkcjonowania osobowości. Są sprzeczne z jej sensem" (Obuchowski).

Działalność celowa (pełna integracja osobowości) wiedzie poprzez twórcze przetworzenie postrzeganej rzeczywistości, a nie dostosowanie się do niej. Doświadczenia są o tyle ważne, że czasami mogą wpływać stymulująco na formowanie antycypacji. Jednak może się też zdarzyć proces odwrotny, tj. hamowanie procesów przewidywania (w psychologii kognitywnej mówi się o twórczej indolencji specjalistów, a w psychologii klinicznej o destruktywnym wpływie nerwicy na patrzenie w przyszłość). Przyjęcie tych tez wiąże się z założeniem, że istotną rolę w dojrzałym funkcjonowaniu odgrywa prospekcja (marzenia, wizje, symbolika, metaforyka, analogie itd. - a rolę tych czynników podkreślają zwłaszcza artyści).

c.d.n.

ksr

Szopkarstwo na AGH

to - wbrew tytułowi - nie nowy kierunek, ale piękna wystawa o tym, jak w zwierzyńieckiej rodzinie Malików bożonarodzeniowa szopka powstaje i jakiej atmosfery domowej trzeba, aby świętować nagrody w dorocznym konkursie na najpiękniejszą szopkę krakowską. Wystawa, której otwarcie nastąpiło w samo południe 17. grudnia, zgromadziła wielu przyjaciół Rodziny. Wśród gości byli Proboszcz Zwierzyniecki Ks. Prałat Stefan Misiniec, Ich Magnificencje Rektorzy AGH Tadeusz Słomka i Ryszard Tadeusiewicz oraz znakomity "konkurent", ale jeszcze bardziej przy-

jacieli Malików i laureat wielu pierwszych nagród, pan Maciej Moszew.

Wykładnię tego, jakie jest miejsce szopki krakowskiej w tradycji rodzinnej, ale i historii sztuki w ogóle, dała pani kustosz Muzeum Narodowego Bronisława Gumińska - siostra Marysi, Tereni, Stasia i Jasia. Ona też objaśniła drzewo genealogiczne, którego gałęzie - choćby i najmłodsze (z artystycznego punktu widzenia) - wszystkie owocują. Rzeźba, malarstwo, muzyka - te sztuki goszczą na co dzień w mieszkaniach Malików, a szopka to nie dzieło grudniowe, ale efekt przeżywania religijnego i artystycznego całego roku kościelnego.

Wystawa jest czynna w dniach pracy AGH, w budynku C2 na V piętrze (MUZEUM AGH). Warto obejrzeć!

Piotr Boroń

W imieniu członków róż Żywego Różańca także w tym roku wysłany został do Ojca Świętego list z życzeniami świątecznymi, który - na prośbę różańcowej wspólnoty - chętnie publikujemy:

Jego Świątobliwość
Ojciec Święty Benedykt XVI
Watykan

Wasza Świątobliwość
Najczcigodniejszy i Drogi Ojciec Święty

Dziękując Bogu za błogosławioną posługę Biskupa Rzymu i Świata, wspólnoty różańcowe przy Parafii Najświętszego Salwatora proszą o łaskawe przyjęcie najlepszych, wspartych modlitwami, życzeń z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego 2008 Roku.

Na wstępie prosimy o przyjęcie podziękowań za pozdrowienia wypowiedziane po polsku, co koi nasz sierocy ból, za wspaniały cykl rozważań w czasie audiencji generalnych poświęconych Ojcom Kościoła i Świętym pierwszych wieków. Cóż to są za postacie! Zdziwieni i zachwyceni nadzwyczajnym wydarzeniem Narodzenia Boga - Człowieka, Jego naukami, cudami, śmiercią i Zmartwychwstaniem, szukali samotności, żeby to uczciwie przemyśleć, żeby móc przekazać następnym pokoleniom. I na tym tle postępującego orszaku świętych ukazuje się najnowsza encyklika Waszej Świątobliwości „Spe salvi” - o nadziei chrześcijańskiej. O nadziei dla nas, żebyśmy już nie byli jak ten przysłowiowy „beznadziejny człowiek”, czy też „człowiek bez czci i wiary”, ale mocny wewnętrznie, budowany przykładami roztropności, sprawiedliwości i wytrwałości. Dziękujemy za przykład modlitwy Kardynała wietnamskiego Nguen Van Thun”a, który więziony przez 13 lat przyznaje, że były lata kiedy nie mógł się modlić, ale wtedy „kurczowo trzymał się słów modlitwy Kościoła „Ojciec nasz” i „Zdrowaś Mario” - i przetrwał.

Wasza Świątobliwość, Najdostojniejszy Ojciec Święty, prosimy o przyjęcie naszych życzeń zdrowia i wszelkich błogosławieństw od Nowonarodzonego i nieustającej opieki Matki Najświętszej. Niech Maryja, gwiazda nadziei, Maris Stella prowadzi swoim blaskiem Żeglarza Łodzi Piotrowej.

Przekazując te wyrazy czci i oddania, prosimy o pasterskie błogosławieństwo dla nas, naszych rodzin i Parafii Najświętszego Salwatora.

Kraków, 16 grudnia 2007
Danuta Lisowska

Msze Święte w rycie trydenckim

W Krakowie wierni mogą uczestniczyć w Mszach Świętych w rycie trydenckim. Odprawiane są one w niedziele i święta o godz. 13.15 w kościele Ojców Bonifratrów przy ul. Krakowskiej 48, w dni powszednie na Wawelu o godz. 8.00 oraz w tzw. święta zniesione w kościele św. Wojciecha na Rynku o godz. 17.00.

Zgodnie ze wskazaniem Konferencji Episkopatu dla diecezji polskich dotyczące sprawowania Mszy św. według ogłoszonego przez papieża Benedykta XVI listu apostolskiego w formie Motu proprio Summorum Pontificum, możliwość sprawowania Mszy św. we wspólnotach parafialnych w formie nadzwyczajnej musi uwzględniać dobro duchowe całej wspólnoty i proszących o takie Msze św. wiernych. Wprowadzenie tej formy Mszy św. nie może powodować napięć i podziałów w parafii (por. Summorum Pontificum, art. 5 § 1). Życzenie jakiejś grupy wiernych, by mogli na stałe uczestniczyć we Mszy świętej sprawowanej według Missale Romanum bł. Jana XXIII nie może utrudniać pozostałym wiernym uczestniczenia we Mszy świętej w formie zwyczajnej.

(RED)

Ogłoszenia parafialne i krótkie informacje

* * *

W poniedziałek św. Sylwestra i zakończenie roku kalendarzowego. Na zakończenie Starego Roku o godz. 17.00 zostanie odprawiona Msza św. prześlągalna za grzechy i dziękczynna za łaski w roku minionym, a po niej Nieszpory z wystawieniem Najświętszego Sakramentu.

* * *

We wtorek rozpoczyna się Nowy Rok 2008. Przyjmujemy go, jako dar czasu, który daje nam Bóg i dar nowych możliwości. Porządek Mszy św. jak w niedziele i święta. Wszystkim parafianom w rozpoczynającym się Nowym Roku życzymy Bożego błogosławieństwa i wszelkiego dobra. Jest to także uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi.

* * *

Nieustanna Nowenna do Bł. Bronisławy we wtorek o g. 19.00.

* * *

W przyszłą niedzielę 6 I uroczystość Objawienia Pańskiego, czyli święto Trzech Króli. Na Mszach św. świecenie kadzidła i kredy, którą na drzwiach naszych mieszkań piszemy inicjały imion Trzech Mędrców: + Kacpra + Melchiora + Baltazara oraz rok 2008.

* * *

Przed kościołem w święto Trzech Króli Oaza z naszej parafii będzie rozprawiać kredę i kadzidło, abyśmy je mogli poświęcić podczas Mszy świętej. Datki składane przy tej okazji będą przeznaczone na pomoc dla tej Oazy.

* * *

Składka na tacę w przyszłą niedzielę 6 I - na misje, natomiast zbior-

ka do puszek przy kościele - dla najbiedniejszych w naszej parafii.

* * *

W czasie kolędowym kapłani tradycyjnie odwiedzają rodziny w parafii, aby z domownikami modlić się o dalsze błogosławieństwo Boże dla tych rodzin. Odwiedziny księdza zapowiadają wcześniej ministranci.

W ogłoszeniach parafialnych umieszczane będą informacje, na których ulicach przewidziana jest wizyta duszpasterska.

Kalendarzyk liturgiczny:

*** 30 XII (niedziela) - Niedziela Świętej Rodziny, Jezusa, Maryi i Józefa

Czytania mszalne: Syr 3,2-6.12-14; Kol 3,12-21; Mt 2,13-15.19-23

*** 31 XII (poniedziałek) - św. Sylwestra I, papieża - można uzyskać odpust zupełny za odśpiewanie lub recytację w kościele czy kaplicy hymnu: Ciebie Boga wystawiamy

*** 1 I (wtorek) - Uroczystość św. Bożej Rodzicielki

Czytania mszalne: Lb 6,22-27; Ga 4,4-7; Łk 2,16-21

- Nowy Rok

- XLI Światowy Dzień Pokoju

- można uzyskać odpust zupełny za pobożne odmówienie lub śpiew w kościele lub kaplicy hymnu "O Stworzycielu Duchu przyjdź"

*** 2 I (środa) - św. Bazylego Wielkiego i Grzegorza z Nazjanzu, biskupów i doktorów Kościoła

*** 3 I (czwartek) - Najśw. Imienia Jezus

*** 4 I (piątek) - pierwszy piątek miesiąca

*** 5 I (sobota) - bł. Marii Marceliny Darowskiej, zakonnicy - godz. 21.00 "Wieczór Jana Pawła II" w rodzinach

W Krakowie

Było:

~ W ciągu 10 miesięcy tego roku policja stwierdziła 25 tysięcy przestępstw. Najczęstsza jest kradzież komórek i pieniędzy

~ W listopadzie na krakowskich ulicach było 145 wypadków, w których zginęło 6 osób, rannych zostało 167. Był to najtragiczniejszy miesiąc. Ten rok jest dużo gorszy od poprzedniego. Dotychczas było już ponad 1300 wypadków, zginęło ponad 40 osób

~ Na konkurs szopek nowohuckich zgłoszono w tym roku 37 prac, natomiast w tradycyjnym, 65. konkursie Szopek Krakowskich wzięło udział 146 szopek

~ W tym roku uczniowie szkół zebrali 555 ton makulatury (76 szkół i przedszkoli). W zwyczajnej szkole na jednego ucznia przypadło 155,27 kg

Jest:

~ Powoli wycofywane są stare plastikowe bilety okresowe MPK. Tylko gdzieś można je jeszcze kupić. Podstawowym biletem okresowym jest Krakowska Karta Miejska, którą można samemu doładować. Są już w Krakowie 53 automaty

~ Na zimę, ze względu na mrozy, fontanny muszą być wyłączane. W niektórych jednak zainstalowano świetlną konstrukcję, i światło będzie udawać tryskającą wodę. Suche fontanny będą czynne przynajmniej do końca marca (do wiosny)

Będzie:

~ 31 marca 2008 uruchomione zostanie połączenie lotnicze na trasie Kraków-Poznań. Trzy razy w tygodniu, dwa razy dziennie, cena biletu w jedną stronę - ok. 300 zł

~ Z okazji 75. urodzin Krzysztofa Pendereckiego, pod koniec przyszłego roku Akademia Muzyczna zorganizuje I edycję Międzynarodowego Konkursu Wiolonczelowego im. Krzysztofa Pendereckiego

~ Od nowego roku, jadąc m.in. do Skały, Wieliczki, Skawiny, Zabierzowa czy innych okolicznych gmin, kasujemy jeden bilet za 2,60 zł, nie będzie biletów strefowych

Być może:

~ W Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym otwarty będzie oddział leczenia żywieniowego. Żywnienie pozajelitowe musi być prowadzone u dzieci z wadami przewodu pokarmowego, po niektórych operacjach, ciężkich oparzeniach czy innych urazach. Teraz dzieci muszą jeździć do Warszawy

~ Liczba tegorocznych pasażerów obsługiwanych na krakowskim lotnisku w Balicach przekroczy 3 miliony (spodziewano się pół miliona więcej)

~ W roku 2011 na nowym stadionie Cracovii zasiądzie 15 tysięcy widzów, a składane słupy oświetleniowe nie będą, poza meczami, zasłaniać Wawelu. Konkurs został rozstrzygnięty

~ W planie inwestycyjnym na lata 2014-16 przewiduje się budowę Trasy Zwierzynieckiej, od mostu Zwierzynieckiego, pod kopcem Kościuszki do al. Armii Krajowej, a do trasy przesunięto by pętlę tramwajową z Salwatora

opr. BS

Parafia Najświętszego Salwatora w Krakowie
Honorowy Patronat:
Ks. Infułat Jerzy Bryła, Ks. Prałat Stefan Misiniec

Muzyczne Wieczory na Salwatorze

MUZYKA NA BOŻE NARODZENIE

Chór Cecyliński

Elżbieta **Towarnicka** - sopran
Kazimierz **Różewicz** - tenor
Henryk **Bednarczyk** - baryton

Ryszard **Leszek Szostak** - organy
Andrzej **Korzeniowski** - dyrygent

6 stycznia 2008 (niedziela), godz. 19.45
(po mszy św. o godz. 19.00)

kościół SS. Norbertanek na Salwatorze, ul. Kościuszki 88.
WSTĘP WOLNY

połączony z kwestą dla Fundacji Chorych na SM im.
Salawy.

Adres: Gmina Miasta Kraków,

Telefon: Tygodnik Salwatorski, RMF Classic, Kar-
 Kraków.

Wspomnienie 2 stycznia

Św. Bazyli Wielki (329-379)

Przyszedł na świat w Cezarei. Nauki pobierał w szkołach w rodzinnym mieście oraz w Konstantynopolu i Atenach. Po przyjęciu chrztu w 357 r. podróżował do Egiptu, Palestyny, Syrii i Mezopotamii. Za pieniądze ze sprzedaży zapisanego mu przez ojca majątku założył w Poncie klasztor, którym kierował później przez pięć lat. Tak rozpoczął się najbardziej twórczy okres w jego życiu. Napisał dzieła "Moralia" i "Asceticon" zawierające zarys reguły zakonnej nazwanej później bazylikańską. Współpracował również z Grzegorzem z Nazjanzu, tworząc "Filokalię" - wybór dzieł Orygenesusa.

W 370 r. Bazyli został arcybiskupem Cezarei. Umiał przeciwstawiać się decyzjom cesarza Walensa, zwolennika herezji Ariusza. Liczne pisma, które po sobie pozostawił, są świadectwem jego troski o czystość doktryny Kościoła. Odznaczał się szeroką wiedzą, ogromną pracowitością i sercem pełnym miłosierdzia. Zasłużył sobie tym na przydomek "wielki" i tytuł doktora Kościoła.

Zmarł 1 stycznia 379 r., mając 50 lat. Należy do grona Ojców Kościoła. Jego relikwie znajdują się w Neapolu, Wenecji i w Burges w Belgii. Rodzice Bazylego oraz czworo spośród dziesięciorga jego rodzeństwa również zostali zaliczeni w poczet świętych.

MM

Z serwisów informacyjnych

☞ W Europejskim Spotkaniu Młodych, które odbywa się od 28 grudnia do 1 stycznia w Genewie, bierze udział 40 tys. osób z całej Europy. Podstawą tegorocznych rozważań będzie list br. Aloisa, następcy br. Rogera – założyciela Wspólnoty z Taize, która od prawie 30 lat organizuje te spotkania.

☞ Na całym świecie posadzono w 2007 r. ponad miliard drzew, aby przeciwdziałać zmianom klimatycznym. Jest to ogólnoswiatowa inicjatywa sadzenia drzew autorstwa kenijskiej aktywistki i laureatki pokojowej Nagrody Nobla z 2004 r. Wangari Maathai. Tegorocznym liderem w zalesianiu jest Etiopia, gdzie posadzono 700 mln drzew w ramach programu odbudowy drzewostanu. Obecnie jedynie trzy procent kraju pokrywają lasy. W Meksyku posadzono 217 mln drzew, w Turcji natomiast 150 mln.

☞ Mieszkańcy wsi Ujanowice koło Nowego Sącza należą do najpobożniejszych w Polsce. W niedzielę w mszy świętej uczestniczy 92 proc. populacji miejscowości.

☞ Na indonezyjskiej wyspie Celebes (Sulawesi) odsłonięto najwyższą w Azji statuetkę Jezusa Chrystusa. Przedstawiająca Chrystusa błogosławiącego figura ma 30 metrów wysokości i stoi na 32-metrowym wzgórzu. Zbudowano ją w Manado, stolicy północnej prowincji wyspy Celebes, której ponad połowę mieszkańców stanowią ewangelicy.

☞ Jak oficjalnie podała Światowa Organizacja Meteorologiczna (WMO) rok 2007 zapisze się w skali całej Ziemi jako piąty najcieplejszy rok w całej historii pomiarów meteorologicznych. Średnia temperatura na świecie była do tej pory o 0,41 stopnia wyższa od normy wieloletniej. Oznacza to, że 10 najcieplejszych lat w historii pomiarów meteorologicznych wystąpiło po roku 1990. Najcieplejszym rokiem został rok 2005, na drugim miejscu znalazł się rok 1998, który był czasem występowania najsilniejszego znanego nam El Niño, a potem kolejno rok 2002, 2003 i wreszcie na piątym miejscu 2007 rok.

☞ Mała aktywność fizyczna zwiększa zagrożenie depresją i demencją. Jak wynika z badań naukowych, u osób, które nie unikają ruchu, ryzyko choroby Alzheimera jest niższe o 30-40 procent. Wysiłek fizyczny ma duże znaczenie dla samopoczucia, odporności na stres i prawidłowego snu. Są mocne dowody, że aktywność fizyczna zapobiega depresji i pomaga ją leczyć.

☞ Liczba mieszkań oddanych do użytku wyniosła w listopadzie 2007 roku 14 352. W ciągu 11 miesięcy 2007 roku do użytku oddano 115 532 mieszkań, o 16,3 proc. więcej niż w analogicznym okresie 2006 roku.

☞ Badania dowodzą, że wino ma właściwości dezynfekujące. Można by go używać w domu do usuwania bakterii z naczyń kuchennych i stołów, a nawet do mycia owoców i warzyw. Naturalne substancje oparte na winie mogą być dobrą alternatywą dla używanych obecnie środków czyszczących na bazie np. amoniaku.

☞ Aż 90 proc. dzieci w Polsce ma wady postawy, tak wynika z wieloletnich badań prowadzonych w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie. Najważniejsze przyczyny to za mało ruchu i zbyt ciężkie plecaki szkolne. Waga tornistra nie powinna przekraczać 10-15 proc. masy ciała dziecka, tymczasem u nas zdarza się, że ważący około 20 kg siedmiolatek taszczy na plecach aż 6 kg książek i zeszytów.

☞ Coraz więcej Europejczyków telefonuje przez Internet; w pierwszym kwartale tego roku było ich 15 proc. W analogicznym okresie 2006 roku było to tylko 9 proc., a w 2005 - tylko 5 proc. W Europie najczęściej telefonują przez Internet Francuzi (29 proc.), a zaraz za nimi są Estończycy (28 proc.) i Luksemburczycy (26 proc.). Polacy pod tym względem odpowiadają średniej unijnej.

MGM

Parafia Najświętszego Salwatora w Krakowie
Honorowy Patronat:
Ks. Infułat Jerzy Bryła, Ks. Prałat Stefan Misiniec

Muzyczne Wieczory na Salwatorze

MUZYKA NA BOŻE NARODZENIE

Chór Cecyliński

Elżbieta **Towarnicka** - sopran
Kazimierz **Różewicz** - tenor
Henryk **Bednarczyk** - baryton

Ryszard **Leszek Szostak** - organy
Andrzej **Korzeniowski** - dyrygent

6 stycznia 2008 (niedziela), godz. 19.45
(po mszy św. o godz. 19.00)

Kościół SS. Norbertanek na Salwatorze, ul. Kościuszki 88.
WSTĘP WOLNY

Koncert połączony z kwestą dla Fundacji Chorych na SM im.
Bł. Anieli Salawy.
Koncert wspiera: Gmina Miasta Kraków,
Patronat medialny: Tygodnik Salwatorski, RMF Classic, Kar-
net, TVP 3 Kraków.

Wspomnienie 2 stycznia

Św. Bazyli Wielki (329-379)

Przyszedł na świat w Cezarei. Nauki pobierał w szkołach w rodzinnym mieście oraz w Konstantynopolu i Atenach. Po przyjęciu chrztu w 357 r. podróżował do Egiptu, Palestyny, Syrii i Mezopotamii. Za pieniądze ze sprzedaży zapisanego mu przez ojca majątku założył w Poncie klasztor, którym kierował później przez pięć lat. Tak rozpoczął się najbardziej twórczy okres w jego życiu. Napisał dzieła "Moralia" i "Asceticon" zawierające zarys reguły zakonnej nazwanej później bazyliąską. Współpracował również z Grzegorzem z Nazjanzu, tworząc "Filokalię" - wybór dzieł Orygenesa.

W 370 r. Bazyli został arcybiskupem Cezarei. Umiał przeciwstawiać się decyzjom cesarza Walensa, zwolennika herezji Ariusza. Liczne pisma, które po sobie zostawił, są świadectwem jego troski o czystość doktryny Kościoła. Odznaczał się szeroką wiedzą, ogromną pracowitością i sercem pełnym miłosierdzia. Zasłużył sobie tym na przydomek "wielki" i tytuł doktora Kościoła.

Zmarł 1 stycznia 379 r., mając 50 lat. Należy do grona Ojców Kościoła. Jego relikwie znajdują się w Neapolu, Wenecji i w Burges w Belgii. Rodzice Bazylego oraz czworo spośród dziesięciorga jego rodzeństwa również zostali zaliczeni w poczet świętych.

MM

Z serwisów informacyjnych

☞ W Europejskim Spotkaniu Młodych, które odbywa się od 28 grudnia do 1 stycznia w Genewie, bierze udział 40 tys. osób z całej Europy. Podstawą tegorocznych rozważań będzie list br. Aloisa, następcy br. Rogera – założyciela Wspólnoty z Taize, która od prawie 30 lat organizuje te spotkania.

☞ Na całym świecie posadzono w 2007 r. ponad miliard drzew, aby przeciwdziałać zmianom klimatycznym. Jest to ogólnoswiatowa inicjatywa sadzenia drzew autorstwa kenijskiej aktywistki i laureatki pokojowej Nagrody Nobla z 2004 r. Wangari Maathai. Tegorocznym liderem w zalesianiu jest Etiopia, gdzie posadzono 700 mln drzew w ramach programu odbudowy drzewostanu. Obecnie jedynie trzy procent kraju pokrywają lasy. W Meksyku posadzono 217 mln drzew, w Turcji natomiast 150 mln.

☞ Mieszkańcy wsi Ujanowice koło Nowego Sącza należą do najpobożniejszych w Polsce. W niedzielę w mszy świętej uczestniczy 92 proc. populacji miejscowości.

☞ Na indonezyjskiej wyspie Celebes (Sulawesi) odsłonięto najwyższą w Azji statuetę Jezusa Chrystusa. Przedstawiająca Chrystusa błogosławiącego figura ma 30 metrów wysokości i stoi na 32-metrowym wzgórzu. Zbudowano ją w Manado, stolicy północnej prowincji wyspy Celebes, której ponad połowę mieszkańców stanowią ewangelicy.

☞ Jak oficjalnie podała Światowa Organizacja Meteorologiczna (WMO) rok 2007 zapisze się w skali całej Ziemi jako piąty najcieplejszy rok w całej historii pomiarów meteorologicznych. Średnia temperatura na świecie była do tej pory o 0,41 stopnia wyższa od normy wieloletniej. Oznacza to, że 10 najcieplejszych lat w historii pomiarów meteorologicznych wystąpiło po roku 1990. Najcieplejszym rokiem został rok 2005, na drugim miejscu znalazł się rok 1998, który był czasem występowania najsilniejszego znanego nam El Niño, a potem kolejno rok 2002, 2003 i wreszcie na piątym miejscu 2007 rok.

☞ Mała aktywność fizyczna zwiększa zagrożenie depresją i demencją. Jak wynika z badań naukowych, u osób, które nie unikają ruchu, ryzyko choroby Alzheimera jest niższe o 30-40 procent. Wysiętek fizyczny ma duże znaczenie dla samopoczucia, odporności na stres i prawidłowego snu. Są mocne dowody, że aktywność fizyczna zapobiega depresji i pomaga ją leczyć.

☞ Liczba mieszkań oddanych do użytku wyniosła w listopadzie 2007 roku 14 352. W ciągu 11 miesięcy 2007 roku do użytku oddano 115 532 mieszkań, o 16,3 proc. więcej niż w analogicznym okresie 2006 roku.

☞ Badania dowodzą, że wino ma właściwości dezynfekujące. Można by go używać w domu do usuwania bakterii z naczyń kuchennych i stołów, a nawet do mycia owoców i warzyw. Naturalne substancje oparte na winie mogą być dobrą alternatywą dla używanych obecnie środków czyszczących na bazie np. amoniaku.

☞ Aż 90 proc. dzieci w Polsce ma wady postawy, tak wynika z wieloletnich badań prowadzonych w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie. Najważniejsze przyczyny to za mało ruchu i zbyt ciężkie plecaki szkolne. Waga tornistra nie powinna przekraczać 10-15 proc. masy ciała dziecka, tymczasem u nas zdarza się, że ważący około 20 kg siedmiolatek taszczy na plecach aż 6 kg książek i zeszytów.

☞ Coraz więcej Europejczyków telefonuje przez Internet; w pierwszym kwartale tego roku było ich 15 proc. W analogicznym okresie 2006 roku było to tylko 9 proc., a w 2005 - tylko 5 proc. W Europie najczęściej telefonują przez Internet Francuzi (29 proc.), a zaraz za nimi są Estończycy (28 proc.) i Luksemburczycy (26 proc.). Polacy pod tym względem odpowiadają średniej unijnej.

MGM

Co myślą i robią inni (5) - dokończenie

I na zakończenie analizy ankiety ze strony www.katolik.pl dwie serie pytań. Pierwsza: jakie mamy zdanie o sprawach, które nie wpływają na to, co najważniejsze? To zwykła ciekawość. Każdy z nas ma prawo do własnego zdania w tym, co nie jest dogmatem wiary ani nakazem czy zakazem moralnym. Popatrzmy na wypowiedzi ankietowanych.

1. Pytanie: Jak często słuchasz Radia Maryja?

bardzo często - 1729 (42%)

czasami 328 - (8%)

bardzo rzadko - 344 (8%)

nie słucham w ogóle - 1700 (41%)

wszystkich odpowiedzi : 4101

2. Pytanie: Ile książek religijnych przeczytałeś w ubiegłym roku?

żadnej - 425 (27%)

1-3 - 447 (29%)

4-7 - 245 (16%)

więcej niż 8 - 446 (29%)

wszystkich odpowiedzi: 1563

3. Pytanie: Na co przeznaczasz swój 1% podatku?

Caritas - 393 (25%)

Inne chrześcijańskie instytucje - 280 (18%)

Inne instytucje świeckie - 201 (13%)

Nie przeznaczam na nic, choć mogę - 239 (15%)

Nie mogę przeznaczyć na nic bo nie podlegam podatkom - 487 (30%)

wszystkich odpowiedzi: 1600

Powyższe odpowiedzi nie wymagają oceny, ważniejsze przecież na co innego przeznaczamy swój czas i swoje pieniądze. Może nie na sprawy bezpośrednio związane z wiarą i Kościołem, ale mimo to na dobre, na piękne sprawy. Natomiast odpowiedzi na następne pytania budzą już niepokój.

4. Pytanie: Czy jesteś za legalizacją prostytucji?

Tak - 780 (21%)

Nie - 2786 (76%)

Nie mam zdania - 76 (2%)

wszystkich odpowiedzi: 3642

5. Pytanie: Z jakiego korzystasz w swoim domu oprogramowania?

W całości legalnego - 786 (32%)

Częściowo legalnego - 878 (36%)

W całości pirackiego - 794 (32%)

wszystkich odpowiedzi: 2458

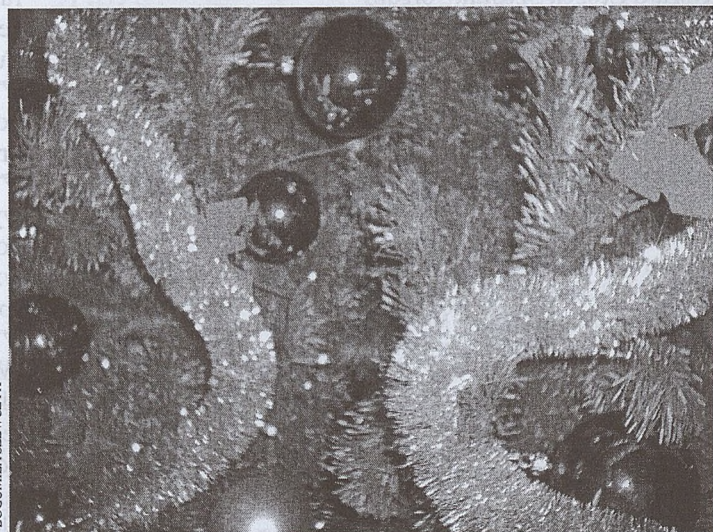
Modlitwa, katolickie radia, katolickie książki, pielgrzymki - wszystko to piękne, ale prawdziwym chrześcijaństwem nie są przede wszystkim ćwiczenia duchowe i pobożność, ale chrześcijańskie życie. Legalizacja prostytucji? 21 procent „za” - to dużo. Zbyt dużo jak na katolicki naród. Nie takiego życia uczy Ewangelia. Zdecydowanie - nie takiego.

Drugi temat jest oczywiście o wiele lżejszy. Niebezpieczeństwo polega jednak nie tylko na tym, że aż 68% korzysta z pirackiego oprogramowania choćby częściowo, lecz przede

wszystkim na tym, że ciągle jeszcze wielu uważających się za przykładnych katolików, w ogóle nie widzi w tym żadnego problemu. Nie rozumiejąc, w czym tkwi zło, nie widząc grzechu - nie będzie próbowała tego zmienić. Przez całe lata przekonani, że „wspólne” można brać jak własne, coraz poważniej przechodzimy już do własności prywatnej, jaką są przedmioty, czy pieniądze. Ciągłe jednak nie doceniamy cudzej własności intelektualnej, dlatego chcemy korzystać z niej według własnego uznania.

Podkreślmy jednak, iż jest to temat do przemyślenia na równi z wieloma innymi problemami. Każdy z nas łatwo się oburza na innych, a sam ma taki ciemny kąt, nieposprzątane podwórko, w swoim własnym sercu. Więc na te nasze serca popatrzmy.

Bogumiła Szewczyk

BOGUMILA SZEWCZYK

Hej, kolęda, kolęda!

Narodziłeś się Panie z wielkiej miłości
By w sercach, gdzie króluje niedostatek
Zabrzmiała kolęda - zwiastun grudniowy
I każdy z nas uwierzył w Twoją miłość

Narodziłeś się Panie w Betlejem w ubóstwie
W stajni ubogi w swojej prostocie
Byśmy dziś swoje ludzkie bytowanie
Uświęcali i uznali Ciebie za bogactwo Boże

Narodziłeś się Panie jako mała Dziecina
By ożywić serca ludzkie - te zawiedzione
Bo nadzieja z miłością w życiu się brata
A narodzenie Pana - to z doskonałością spotkanie

W mroku nocy grudnia gwiazda Betlejemska
Oświeciła swym blaskiem Salwatorskie Betlejem
Gdzie zrodziła się miłość, wiara i nadzieja
Narodził się Zbawiciel -
śpiewają Kacper, Melchior i Baltazar

Ewa Chętnik-Donatowicz

TYGODNIK SALWATORSKI - Redakcja: Bogumiła Szewczyk (red. nacz), ks. Stanisław Radoń (asyst. kościelny), Łukasz Strutyński, Piotr Tumidajski, Jarosław Dzidek, Grzegorz Michalcho, Daniel Rojewski, Piotr Śliwiński, Maria Gracja Małecka
Kontakt z TS: tel. (012) 4272562 wieczorem, e-mail: bog-szew@wp.pl

Strona internetowa: www.tygodniksalwatorski.pl (admin Roman Topór-Mądry). **Druk:** Pracownia AA - Plac na Groblach 5
Tygodnik Salwatorski powstaje z pracy bez honorariów. Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i korekty językowej tekstów.
Tygodnik można zaprenumerować w zakrystii kościoła SS. Norbertanek. Można go nabywać we wszystkich kościołach na terenie Parafii, w kościele Bożego Miłosierdzia, w sklepiu "U Zdżicha" przy ul. Św. Bronisławy, w Salonie Fauny i Flory „Paradise” przy ul. Włoczków 6.

Kościół Sióstr Norbertanek (ul. Kościuszki 88)

Msze święte

niedziela: godz. 6.30, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.15, 19.00
pierwsze niedziele miesiąca: dodatkowa Msza św. chrzcielna godz. 15.00
dni powszednie: godz. 6.30, 7.15 (z wyjątkiem wakacji), 8.00, 19.00
pierwsze piątki miesiąca: dodatkowa Msza św. dla dzieci o godz. 18.00
Nowenna do bł. Bronisławy: wtorek godz. 19.00.
Nabożeństwa majowe, czerwcowe i różańcowe: godz. 18.30.

Kościółek Najświętszego Salwatora (ul. św. Bronisławy)

Msze św.: niedziela godz. 11.15 (w lecie na przemiał z kościółkiem św. Małgorzaty – naprzeciwko)

Dzień tygodnia	Kancelaria	
	Kancelaria	Zarząd Cmentarza
Poniedziałek	17.00–19.00	17.00–19.00
Wtorek	10.00–12.00	10.00–12.00
Środa	17.00–19.00	nieczynne
Czwartek	17.00–19.00	nieczynne
Piątek	10.00–12.00	10.00–12.00
Sobota	10.00–12.00	nieczynne

Piotr Tomidajski

Kalendarz salwatorski 2008

STYCZEŃ

LUTY

MARZEC

KWIECIEŃ

MAJ

CZERWIEC

1 W NOWY ROK	1 P Ignacego, Brygidy	1 S Albina, Antoniny	1 W Teodora, Grażyny	1 C Józefa Rzemieślnika	1 N Jakuba, Hortensji
2 Ś Makarego, Izydora	2 S Marii, Mirosława	2 N Pawła, Heleny	2 Ś Franciszka, Urbana	2 P Zygmunta, Anastazego	2 P Marianny, Marzanny
3 C Genowefy, Danuty	3 N Błażeja, Oskara	3 P Kunegundy, Tycjana	3 C Ryszarda, Pankracego	3 S NMP Królowej Polski	3 W Leszka, Tamary
4 P Anieli, Danuty	4 P Andrzeja, Witosława	4 W Kazimierza, Łucji	4 P Benedykta, Izydora	4 N Floriana, Moniki	4 Ś Karola, Franciszka
5 S Szymona, Edwarda	5 W Agaty, Adelajdy	5 Ś Wacława, Bogumiła	5 S Ireny, Wincentego	5 P Ireny, Waldemara	5 C Walerii, Bonifacego
6 N Objawienie Pańskie	6 Ś Doroty, Tytusa	6 C Wiktora, Róży	6 N Celestyna, Wilhelma	6 W Judyty, Juranda	6 P Pauliny, Norberta
7 P Lucjana, Juliana	7 C Romualda, Ryszarda	7 P Tomasza, Pawła	7 P Donata, Rufina	7 Ś Gustawy, Ludmiły	7 S Roberta, Wiesława
8 W Seweryna, Mściława	8 P Jana, Piotra	8 S Beaty, Wincentego	8 W Maksyma, Seweryna	8 C Stanisława, Eryka	8 N Medarda, Seweryna
9 Ś Marcjanny, Julianny	9 S Apolonii, Cyryla	9 N Franciszki, Katarzyny	9 Ś Marcelego, Dymitra	9 P Grzegorza, Bożydara	9 P Felicjana, Pelagii
10 C Wilhelma, Jana	10 N Jacka, Scholastyki	10 P Makarego, Cypriana	10 C Michała, Apoloniusza	10 S Antoniego, Izydora	10 W Bogumiła, Małgorzaty
11 P Honoraty, Zenona	11 P Dezyderego, Lucjana	11 W Benedykta	11 P Leona, Filipa	11 N Franciszka, Ignacego	11 Ś Barnaby, Feliksa
12 S Arkadiusza, Czesława	12 W Modesta, Eulalii	12 Ś Grzegorza, Bernarda	12 S Juliusza, Wiktora	12 P Pankracego, Dominika	12 C Janiny, Onufrego
13 N Weroniki, Bogumiły	13 Ś Katarzyny, Grzegorza	13 C Krystyny, Bożeny	13 N Idy, Przemysława	13 W Serwacego, Ofelii	13 P Antoniego, Lucjana
14 P Feliksa, Hilarego	14 C Walentego, Zenona	14 P Leona, Matyldy	14 P Justyny, Walerego	14 Ś Bonifacego, Dobiesława	14 S Elizy, Bazylego
15 W Izydora, Pawła	15 P Józefa, Faustyna	15 S Klemensa, Longina	15 W Anastazji, Bazylego	15 C Zofii, Izydora	15 N Jolanty, Witolda
16 Ś Marcelego	16 S Julianny, Danuty	16 N Hilarego, Izabeli	16 Ś Julii, Benedykta	16 P Andrzeja, Adama	16 P Aliny, Justyny
17 C Antoniego, Jana	17 N Donata, Juliana	17 P Patryka, Zbigniewa	17 C Roberta, Rudolfa	17 S Weroniki, Sławomira	17 W Laury, Marcjana
18 P Piotra, Małgorzaty	18 P Konstancji, Symeona	18 W Cyryla, Edwarda	18 P Bogusławy, Apoloniusza	18 N Aleksandry, Feliksa	18 Ś Elżbiety, Marka
19 S Mariusza, Henryka	19 W Konrada, Marcelego	19 Ś Józefa, Bogdana	19 S Tymona, Leona	19 P Piotra, Mikołaja	19 C Gerwazego, Protazego
20 N Fabiana, Sebastiana	20 Ś Leona, Eustachego	20 C Anatola, Klaudii	20 N Agnieszki, Czesława	20 W Krystyny, Bernarda	20 P Bogny, Florentyny
21 P Agnieszki, Jarosława	21 C Feliksa, Eleonory	21 P Benedykta, Lubomira	21 P Anzelma, Bartosza	21 Ś Wiktora, Tymoteusza	21 S Alicji, Alojzego
22 W Wincentego, Anastazji	22 P Marty, Małgorzaty	22 S Bogusława, Katarzyny	22 W Łukasza, Leona	22 C BOŻE CIAŁO	22 N Pauliny, Flawiusza
23 Ś Rajmunda, Marii	23 S Izabeli, Damiana	23 N WIELKANOC	23 Ś Wojciecha, Jerzego	23 P Iwony, Michała	23 P Wandy, Zenona
24 C Felicji, Tymoteusza	24 N Macieja, Sergiusza	24 P PON. WIELKANOCNY	24 C Aleksandra, Grzegorza	24 S Joanny, Zuzanny	24 W Jana, Danuty
25 P Pawła, Miłosa	25 P Wiktora, Cezarego	25 W Marii, Ireneusza	25 P Jarosława, Marka	25 N Grzegorza, Magdy	25 Ś Łucji, Wilhelma
26 S Polikarpa, Paulii	26 W Aleksandra, Mirosława	26 Ś Emanuela, Teodora	26 S Marii, Marzeny	26 P Pauliny, Eweliny	26 C Jana, Pawła
27 N Jana, Przybysława	27 Ś Gabriela, Wiktora	27 C Lidii, Ernesta	27 N Zyty, Teofila	27 W Jana, Juliusza	27 P Marii, Władysława
28 P Juliana, Walerego	28 C Makarego, Romana	28 P Jana, Sykstusa	28 P Pawła, Marka	28 Ś Augusta, Jaromira	28 S Leona, Ireneusza
29 Ś Franciszka, Zdzisława	29 P Romana, Justyna	29 S Wiktora, Eustachego	29 W Piotra, Bogusława	29 C Marii, Magdaleny	29 N Piotra, Pawła
30 Ś Macieja, Martyny		30 N Dobromira, Anieli	30 Ś Katarzyny, Mariana	30 P Feliksa, Ferdynanda	30 P Emilii, Lucyny
31 C Ludwika, Marceliny		31 P Gwidona, Balbiny			

LIPIEC

1 W Haliny, Mariana
 2 Ś Jagody, Urbana
 3 C Jacka, Anatola
 4 P Malwiny, Izabeli
 5 S Karoliny, Antoniego
 6 N Dominika, Łucji
 7 P Benedykta, Cyryla
 8 W Adriana, Elżbiety
 9 Ś Weroniki, Zenona
 10 C Amelii, Filipa
 11 P Olgi, Cypriana
 12 S Jana, Weroniki
 13 N Małgorzaty, Eugeniusza
 14 P Marcelina, Ulryka
 15 W Włodzimierza
 16 Ś Marii, Benedykta
 17 C Anety, Aleksego
 18 P Szymona, Kamila
 19 S Alfreda, Wincentego
 20 N Czesława, Hieronima
 21 P Daniela, Dalidy
 22 W Marii, Magdaleny
 23 Ś Bogny, Apolinarego
 24 C Kingi, Krystyny
 25 P Krzysztofa, Jakuba
 26 S Anny, Grażyny
 27 N Natalii, Jerzego
 28 P Marceli, Innocentego
 29 W Marty, Olafa
 30 Ś Julity, Ludmiły
 31 C Heleny, Ignacego

SIERPIEŃ

1 P Justyna, Piotra
 2 S Kariny, Gustawa
 3 N Lidii, Nikodema
 4 P Dominika, Protazego
 5 W Marii, Oswalda
 6 Ś Jakuba, Sławy
 7 C Doroty, Kajetana
 8 P Emiliana, Sylwiusza
 9 S Romana, Ireny
 10 N Borysa, Wawrzyńca
 11 P Ligii, Zuzanny
 12 W Klary, Lecha
 13 Ś Diany, Hipolita
 14 C Maksymiliana, Alfreda
 15 P Wniebowzięcie NMP
 17 N Jacka, Anity
 18 P Heleny, Bronisława
 19 W Bolesława, Juliana
 20 Ś Bernarda, Samuela
 21 C Joanny, Kazimiery
 22 P Cezarego, Hipolita
 23 S Filipa, Róży
 24 N Bartłomieja, Jerzego
 25 P Ludwika, Luizy
 26 W Marii, Natalii
 27 Ś Józefa, Moniki
 28 C Patrycji, Adeliny
 29 P Jana, Sabiny
 30 S Szczęsnego, Róży
 31 N Rajmunda, Pauliny

WRZESIEŃ

1 P Bronisława, Idziego
 2 W Stefana, Juliana
 3 Ś Izabeli, Szymona
 4 C Liliany, Rozalii
 5 P Doroty, Wawrzyńca
 6 S Beaty, Eugeniusza
 7 N Melchiora, Reginy
 8 P Marii, Adrianny
 9 W Sergiusza, Piotra
 10 Ś Mikołaja, Łukasza
 11 C Jacka, Prota
 12 P Marii, Gwidona
 13 S Eugenii, Aureliusza
 14 N Roksany, Cypriana
 15 P Albiny, Nikodema
 16 W Edyty, Kornela
 17 Ś Franciszka, Roberta
 18 C Stefanii, Stanisława
 19 P Januarego, Teodora
 20 S Filipiny, Faustyny
 21 N Janusza, Mateusza
 22 P Tomasza, Maurycego
 23 W Bogusława, Tekli
 24 Ś Gerarga, Teodora
 25 C Aurelii, Kleofasa
 26 P Justyny, Cypriana
 27 S Damiana, Amadeusza
 28 N Luby, Waclawa
 29 P Michała, Michaliny
 30 W Zofii, Grzegorza

PAŹDZIERNIK

1 Ś Danuty, Romana
 2 C Teofila, Dionizego
 3 P Teresy, Józefy
 4 S Rozalii, Franciszka
 5 N Igora, Apolinarego
 6 P Artura, Brunona
 7 W Marii, Marka
 8 Ś Pelagii, Brygidy
 9 C Arnolda, Dionizego
 10 P Franciszka, Pauliny
 11 S Aldony, Emila
 12 N Maksymiliana
 13 P Edwarda, Teofila
 14 W Alana, Kaliksta
 15 Ś Jadwigi, Teresy
 16 C Gawła, Grzegorza
 17 P Małgorzaty, Gabrieli
 18 S Juliana, Łukasza
 19 N Piotra, Pawła
 20 P Ireny, Kleopatry
 21 W Urszuli, Celiney
 22 Ś Kordiana, Kordelii
 23 C Marleny, Seweryna
 24 P Marcina, Rafała
 25 S Darii, Wilhelminy
 26 N Ewarysta, Łucjana
 27 P Iwony, Sabiny
 28 W Szymona, Tadeusza
 29 Ś Wiolety, Narcyza
 30 C Przemysława
 31 P Alfonsa, Krzysztofa

LISTOPAD

1 S WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH
 2 N Bohdana, Tobiasza
 3 P Huberta, Sylwii
 4 W Karola, Olgierda
 5 Ś Elżbiety, Sławomira
 6 C Feliksa, Leonarda
 7 P Antoniego, Ernesta
 8 S Seweryna, Gotfryda
 9 N Teodora, Genowefy
 10 P Leny, Leona
 11 W ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI
 12 Ś Renaty, Witolda
 13 C Stanisława, Mikołaja
 14 P Serafina, Agaty
 15 S Alberta, Leopolda
 16 N Edmunda, Marii
 17 P Grzegorza, Elżbiety
 18 W Klaudyny, Romana
 19 Ś Elżbiety, Seweryny
 20 C Anatola, Rafała
 21 P Janusza, Konrada
 22 S Cecylii, Marka
 23 N Adeli, Klemensa
 24 P Emmy, Flory
 25 W Katarzyny, Beaty
 26 Ś Konrada, Sylwestra
 27 C Waleriana, Ody
 28 P Zdzisława, Lesława
 29 S Błażeja, Fryderyka
 30 N Andrzeja, Justyny

GRUDZIEŃ

1 P Natalii, Eligjusza
 2 W Balbiny, Pauliny
 3 Ś Franciszka, Ksawera
 4 C Barbary, Krystiana
 5 P Sabiny, Krzypina
 6 S Mikołaja, Jaremy
 7 N Marcina, Ambrożego
 8 P Marii, Delfiny
 9 W Leokadii, Wiestawa
 10 Ś Danieli, Julii
 11 C Waldemara, Artura
 12 P Aleksandra, Dagmara
 13 S Łucji, Otylii
 14 N Alfreda, Izydora
 15 P Niny, Celiney
 16 W Albiny, Zdzisławy
 17 Ś Olimpii, Jolanty
 18 C Gracjana, Bogusława
 19 P Gabrieli, Dariusza
 20 S Bogumiły, Dominika
 21 N Tomasza, Piotra
 22 P Honoraty, Zenona
 23 W Sławomiry, Wiktorii
 24 Ś Adama, Ewy
 25 C BOŻENARODZENIE
 26 P Szczepana, Dionizego
 27 S Jana, Żanety
 28 N Antoniego, Teofilii
 29 P Dawida, Tomasza
 30 W Eugeniusza, Sabiny
 31 Ś Sylwestra, Melanii

Rzymskokatolicka Parafia Prepozytury Najświętszego Salwatora

30-114 Kraków, ul. Kościuszki 88
 tel. +48 (12) 424 43 60, fax +48 (12) 424 43 64

Nr konta Parafii:

Bank PEKAO S.A. IO/Kraków 02 12 40 14 31 1111 0000 1046 3277

e-mail: pns@neostrada.pl

TYGODNIK SALWATORSKI

Kontakt z redakcją: środa 20.00 – 22.00 salka pod plebanią
 e-mail: bog-szew@wp.pl

BIBLIOTEKA PARAFIALNA

Godziny otwarcia: niedziela 17.30 – 19.00.
 Biblioteka Parafialna (posiada 3550 pozycji).